

Kulturni praznik pri Cingelcu

Otvoritev obnovljene kulture doma pri Cingelcu na Trati je bila pravi kulturni in družabni praznik Borovljčanov in bližje okolice. V soboto zvečer so se ob uradnemu odprtju zbrali številni zbori, domači ansambel in predstavniki

kulturnih organizacij. V nedeljo pa je po maši in blagoslovitvi domača igralska skupina uprizorila Linhartovo Županovo Micko. S tem odrskim delom se je po vojni spet začelo kulturno delo Slovencev v Borovljah, sedanja uprizoritev v obnovljenem domu je bila torej tudi simbolna. Zaradi velikega navela jo bodo ponovili v soboto ob 20. uri. Kulturni dogodek se je nadaljeval s sproščeno zabavo (slika).

Domači društveniki so v prenovo vložili več tisoč ur prostovoljnega dela, pri tem pa se je najbolj izkazal prav predsednik Melhior Verdel. S pomočjo zbiralnih akcij in prispevkov so ustvarili pravi kulturni biser.

Prejšnji teden se je delegacija ZSO (Sturm, Kukovica, Wakounig) pogovarjala s predstavniki slovenske vlade (Dular, Rupel). Obravnavali so vprašanja KOKS-a, znanstvenega inštituta in splošne narodnostne politike. Pri tem so predstavniki ZSO ponovno poudarili, da lahko pride do učinkovitega koordinacijskega telesa le na osnovi vsaj minimalnega narodnega programa.

A.I.D.L.C.M.: mednarodna obsodba Haiderjevega početja

Iz Nice poroča dr. FRANCI ZWITTER ml.

„Delegati XV. kongresa A.I.D.L.C.M. z začudenjem ocenjujejo odklonitev koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja, da bi sledil odločitvi avstrijskega ustavnega sodišča – najvišje pravne institucije avstrijske republike – in omogočil dvojezični pouk na obveznih šolah po vsej Koroški. To ni le preziranje narodnostnih pravic, marveč tudi jasen pravni prekršek v pravni državi.“

To je izvleček iz resolucije avstrijske delegacije, ki je bila soglasno sprejeta 29. julija, na letošnjem kongresu v Nici v južni Franciji. (Besedilo celotne resolucije objavljamo na posebnem mestu; op. ur.). Gostitelj letošnjega kongresa te poleg FUEV najpomembnejše mednarodne manjšinske organizacije je bila provansalska narodna skupnost, ki živi na območju kar treh oz. štirih držav,

namreč Francije, Španije, Italije in Monaka.

Letošnji kongres A.I.D.L.C.M. je bil izredno delaven in je potekal pod geslom „Narodne skupnosti Evrope leta 1993“, torej v bližajoči se združeni (zapadni) Evropi. Tej temi je bil posvečen celodnevni seminar, na katerem so udeleženci kongresa seznanili s svojimi pogledi na ta aktualen problem. V imenu avstrijskih manjšin je spregovoril dr. Franci Zwitter st. ter izrazil zelo

skeptično mnenje glede ureditve položaja manjšin v združeni Evropi. Opozoril je na nevarnost centralizma ter na ekonomsko, politično in kulturno premoč dveh ali treh velikih držav v taki Evropi, ki bodo podrejevale vse ostale narode. Sicer pa je dr. Zwitter dejal, da ne gre gledati samo na zapadno Evropo, zlasti pa ne ob zadnjih dogodkih v vzhodni Evropi, kjer se prebujajo narodi in narodnosti in se otresejo centralistič-

(dalje na 4. strani)

Osnutek za vrtce

Pododbor narodnostnega sosveta je izdelal osnutek za zakon o dvojezičnih otroških vrtcih. Veljal naj bi na ozemlju dvojezičnega šolstva, če se za dvojezično vzgojo prijavi vsaj 5 otrok, izven tega območja pa, če se prijavi 10 do 12 otrok. Namestili naj bi vzgojiteljice z izpitom iz slovenščine, če ga pa nimajo, naj bi ga v letu ali dveh opravile. Na dvojezičnem ozemlju naj bi vrtce vzdrževala zveza, izven njega pa dežela. Jeseni bo pododbor imel pogovore s koroškimi strankami.

Ženska stran

V otroških vrtcih na Koroškem primanjkuje mest za naše otroke - več o tem lahko preberete na peti (ženski) strani! Poleg tega boste na njej našli še recenzijo nove knjige Alice Millerjeve in odgovor na vprašanje, ali smo perfektne ženske?

Hidroelektrarni Golica nasprotujejo

Čeprav je koroška elektriška družba KELAG skupaj z Elektrogospodarstvom Slovenije začela načrtovati hidroelektrarno na Korici že sredi sedemdesetih let, ta čas še ni jasno, ali bo sploh obratovala. Slovenski parlament je namreč sklenil, da od Avstrije zahteva prepoved polnenja akumulacijskega jezera, dokler niso razčiščena vsa vprašanja varnosti. KELAG pa je v odgovoru na ta sklep že sporočil, da so pri gradnji upoštevali vse predpise ter da bo po izkopu milijontega kubika zemlje (na sliki) že kmalu možen brezhiben pogon. Del vsekar ne namerava ustaviti.

Stoletnica rojstva v znamenju pozabe

V petek je menda z Borovljami vsa Koroška praznovala 100-letnico rojstva Josefa Friedricha Perkoniga, po besedah boroveljskega župana Krainerja, „pisatelja, ki je s skoraj 50 knjigami zapustil dediščino, ki se odlikuje po zgodovinskih akcentih in visoki humanosti.“ Perkonigova učenca Matthias Rupacher in dr. Valentin Inzko pa sta o njem menila, da „je bil tudi v težkih časih Koroške pisatelj, ki je za deželo storil mnogo dobrega.“

Tajnik Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malle pa je v razgovoru za „Slovenski vestnik“ izpostavil, da je za Koroško značilno, da

uradni krogi skušajo prikazati lik in delo tega pisatelja v povsem drugačni luči kot to izkazuje njegovo dejansko življenje.

„Ni dvoma o tem, da je pretežni del Perkonigove literature obarvan nacionalistično in da je kot dolgoletni funkcionar raznih nemškonalnih in nacističnih organizacij tudi svojo literaturo podrejal politiki in ideologiji nemškega nacionalizma. Tudi to, kar je po drugi svetovni vojni pisal o spravi s koroškimi Slovenci, ne more odtehtati vseh zlonamernih dejanj proti njim pred in med drugo svetovno vojno.“

(dalje na 6. strani)

Znanost: potreben bo širok posvet!

V prejšnji številki smo objavili pogovor z novim slovenskim ministrom za Slovence po svetu dr. Dularjem, v katerem je dejal, da bo mogoče že kmalu prišlo do obstoja dveh znanstvenih inštitutov na Koroškem. Tokrat smo za mnenje o tem povprašali dr. Vladimirja Wakouniga, predsednika Slovenskega inštituta za proučevanje prostora Alpe-Jadran.

Menite, da bi napoved dr. Dularja lahko pomenila nastanek dvotirnosti ali razcepljenosti tudi na znanstvenem področju?

Dejavnosti, ki tečejo za vzpostavitev prejšnjega inštituta in s tem morda celo za obstoj dveh, same po sebi niso nič slabega. Vprašanje je le, kakšna politična namera se skriva za njimi. Če je cilj v tem, da se z navidezno dvojnostjo ukini sedanji slovenski inštitut, to vsekakor nasprotuje tudi rezultatu pogovora, ki smo ga opravili z Dularjem ob koncu junija tega leta. Tedaj je namreč poudaril, da mu gre za sintezo med usmeritvama prejšnjega in sedanjega inštituta.

Je torej po vašem mnenju minister Dular postal zagovornik dveh inštitutov, čeprav se je še pred dobrim mesecem zavzemal za sintezo, torej za nekaj združujočega?

dr. Vladimir Wakounig

Če sedanje dejavnosti podpira celo del nove slovenske vlade, bi to svojevrstno ravnanje ocenil kot namerno preziranje skupine slovenskih znanstvenikov. To pa nikakor ne služi utrjevanju enotnosti med Slovenci in tudi ne integriranju različno mislečih slovenskih znanstvenikov in znanstvenic.

Gre pa še tudi za nekaj drugega: slovenska vlada želi uvesti svojo zasnovo inštituta in s tem seveda vključiti tudi ustrezne osebe, ki bi delovale v njem. Če si želi takšen inštitut, ki naj bi ustrezal njenim predstavam, pomeni to nenavadno in neobičajno poseganje v samo zasnovo organiziranosti, delovanja

in vsebinsko usmeritev znanosti. Tako ukrepanje bi bilo do neke mere podrejanje znanosti političnim premisam. Kaj takega pa bi pomenilo tudi uvedbo pritiska na znanstvenike. Samo zahteva, da bi bilo treba oživiti filozofijo prejšnjega inštituta, pa je za vsebinsko kritiko novega inštituta premalo.

V koliko bi bila možna sinteza obeh inštitutov?

Politične, narodnopolitične in gospodarsko-socialne razmere na Koroškem so se spremenile v taki meri, da je znanstveno področje nekega slovenskega inštituta v resnici treba pojmovati širše. V sedanji znanstveni praksi se uresničujeta interdisciplinarnost in internacionalizacija. Prav nerazumljivo bi bilo, če bi slovenski inštitut v Celovcu ta dva temelja zanemarjal, ker bi s tem že vnaprej okrnil pristop do socialne realnosti, ki jo hoče raziskovati.

Ali to pomeni, da slovenski inštitut ne bi smel več biti zgolj manjšinski...

Seveda ne, saj bi tako ohranjal sedanji status manjšine in s tem onemogočil širše življenjske perspektive Slovencev na Koroškem. Inštitut bi moral s svojo vsebinsko zasnovo in kadrovske zasedbo preseči status manjšinskega inštituta, se upreti političnim nameram in hotenju vlad, ker se predvsem avstrijska vlada prizadeva, da bi koroške Slovence omejila na status odvisne manjšine, ki jo je mogoče voditi po administrativni poti.

Zato v tej situaciji pozivam tudi pristojne v Sloveniji, naj z vzporednim vzpostavljanjem prejšnjega inštituta ne pospešujejo razkroja med koroškimi Slovenci, saj bi s tem škodili tudi potencialu bodočih znanstvenikov. Kaj takega pa tudi ne more biti v interesu slovenske vlade. Zato predlagam, da se jeseni organizira širši posvet zainteresiranih znanstvenikov o znanstveni dejavnosti, ki bi bila v prid slovenski narodni skupnosti in prebivalstvu, ki živi v tej večjezični regiji. Pri tem pa nemško govorečih nikakor ne moremo (smemo) prezreti.

Andrej Mohar

1,8 milijona šilingov za obnovo šolskega poslopja 'Schulvereina Südmark' v Področici?

Šolstvo: nobenih 'daril' za manjšino v svetem letu 1990?

Dva dogodka iz preteklega tedna opozarjata na to, da koroške oblasti v zvezi z dvojezičnim šolstvom niso niti za ped pripravljene odstopiti od svoje restriktivne politike.

● Inicijativa staršev za javno dvojezično šolo v Celovcu je javnost seznanila s konkretnimi dejstvi: deželni glavar Haider in njemu podrejeni poslušajoči vodja deželnega šolskega sveta Reinprecht onemogočata ustanovitev šole, čeprav je to lani decembra izrecno zahtevalo ustavno sodišče in je parlament junija letos temu ustrezno spremenil šolski zakon. Pristojni organi-mesto Celovec, okrajni šolski svet in deželna vlada spet igrajo svoj protimanjšinski ping-pong na birokratski ravni.

● Občinski svet v Šentjakobu je kljub utemeljenim protestom slovenske frakcije sklenil, da bo občina financirala obnovo šolskega poslopja v Področici, ki je v lasti nemško-nacionalnega šolskega društva 'Südmark'.

Dejstvo, da nameravajo v ta namen uporabiti sredstva,

ki jih občina prejme iz tako imenovanega plebiscitnega darila zveze (za Šentjakob: 1,8 milijona šilingov), nas spominja na dodatno ozadje.

Koroška letos spet praznuje okroglo obletnico 'abwehrkampfa' in plebiscita in nič kaj ni videti, da bi se ob letošnjem praznovanju odrekla neuradnemu geslu 'zmage v nemški noči'. Haider sam je že lani oktobra poudaril: nobenih neutemeljenih daril manjšini. Očitno je to zlasti letos – po nekaterih uspehih manjšine na formalnopravni ravni – neuradna direktiva koroške politike.

V primeru, da dvojezične šole v Celovcu do septembra ne bo, so prizadeti starši napovedali vrsto protestnih akcij in ponovnih pritožb, ki bi zlasti strankam lahko zagrenile jesenski volilni boj. Odvetnik dr. Sepp Brugger je s tem v zvezi izjavil, da Haider zavestno blokira izvedbo ustavnih določil. Koroški Zeleni v tiskovni izjavi ugotavljajo, da si vodja svobod-

njakov s svojim zavlačevanjem poskuša z gnilimi in neodgovornimi metodami pridobivati volilne glasove. Socialistični poslanec v deželnem zboru Kaiser pa se je izrekel za čimprejšnjo obravnavo vprašanja v deželnem zboru ter za takojšnjo ustanovitev dvojezične šole v Celovcu. Svobodnjakom je očital, da se s topo demagogijo in difamiranjem izogibajo stvarni razpravi. Glede plebiscitnega darila – za celotno Koroško je predvidenih 40 milijonov šilingov – Zeleni zahtevajo uporabo sredstev v prid projektom, ki bi podpirali mirno sožitje obeh narodnih skupnosti na Koroškem.

V prvi vrsti naj bi se denar uporabil za izgradnjo dvojezičnih otroških vrtcev. Slovenski občinski odborniki so zahtevali polovico občini dodeljenih sredstev tudi za izgradnjo šolskih prostorov zavoda šolskih sester v Šentpetru. Odklonilni odgovor župana Grebla: za to strokovno šolo ni pristojna občina, temveč dežela...

JE Krško: 1991 referendum za zaprtje

Avstrijska zvezna ministrica za okolje Marilies Flemming je v sredo preteklega tedna obiskala jedrsko elektrarno (JE) Krško. V razgovoru z namestnikom slovenskega ministrskega predsednika Leom Sešerkom je bil po daljši razpravi sprejet sledeči sporazum: Slovenija bo avstrijskim strokovnjakom dala na razpolago podlage o JE Krško, v nadomestilo pa si od Avstrije želi v pogled v načrte projekta hidroelektrarne (HE) Golica/Koralpe, pri čemer so sporna vprašanja glede napolnitve akumulacijskega jezera (Zeleni Slovenije želijo, da vlada od avstrijskih oblasti doseže preprečitev).

Delegacija iz Avstrije si je

ogledala JE, ministrica Flemming pa je v razgovoru elektrarno označila kot „nečloveško tehnologijo“ jedrsko politiko pa kot „slepo ulico“.

Slovenski politiki so kot protitež Flemmingovi odtegnili privolitev v projekt hidroelektrarne na Golici, ker še ni povsem jasno, kakšne bodo posledice polnjenja akumulacijskega jezera.

Čeprav je najprej kazalo,

Obvestilo!

Cenjene bralke in bralce obveščamo, da bo zaradi praznika (15.8.) izšla naslednja številka šole v petek, 17. avgusta. Prosimo za razumevanje!

da se bo avstrijska ministrica za okolje vrnila domov praznih rok, so v razgovorih končno vendarle našli možnosti skupnega ukrepanja glede vprašanj okolja v Sloveniji in Avstriji.

V zvezi s Krškim, je dejal Sešerko, Slovenija načrtuje referendum v maju prihodnjega leta, pričakujejo pa, da se bodo ljudje odločili za zaprtje. Če pa bodo JE zaprli, jim bo potrebna (tudi) avstrijska finančna pomoč: za nadomestno pridobivanje potrebne energije bodo namreč morali na reki Savi zgraditi sedem elektrarn. V primeru predčasne ukinitve JE Krško pa pričakujejo, da bo Avstrija nudila Sloveniji začasno manjkajoči električni tok.

Postaje razgibanega življenja Bruna Kreiskega

Rojen 22.1.1911 v liberalnem meščansko-judovskem okolju. Oče Max je bil generalni direktor industrijskega podjetja (Österreichische Wollindustrie und Textil AG), mati Irena je bila hčer družine industrijalcev na Moravskem. Starša nista bila religiozna, Bruno Kreisky sam je bil agnostik. V srednješolskem času se je priključil socialdemokratskemu gibanju.

Leta 1935 je bil na tako imenovanem procesu proti socialistom obtožen veleizdaje ter obsojen na eno leto zapora. S svojim obrambnim govorom pred sodiščem – obsodbo avstrofašistične diktature – je zbudil veliko pozornosti.

Leta 1938, v dnevih anšlusa, je dokončal študij prava. Takoj za tem ga je bil gestapo aretiral. V ječi je prestal pet mesecev ter bil nato izpuščen pod pogojem, da takoj zapusti Avstrijo.

Leta 1949 se je vrnil s Švedske v Avstrijo. Najprej je delal kot uradnik v uradu za zunanje zadeve, nato kot namestnik vodje kabineta državnega predsednika dr. Theodorja Körnerja, kateremu je bil tudi politični svetovalec.

Leta 1953 je Bruno Kreisky postal državni sekretar za zunanje zadeve v uradu zveznega kanclerja. V tem času je bil na diplomatski ravni v veliki meri soudeležen pri nastajanju Avstrijske državne pogodbe.

Ko je bilo leta 1959 ustanovljeno zunanje ministrstvo kot samostojen državni resor, je postal (v koalicijski vladi ÖVP in SPÖ) zunanji minister. V tej funkciji je ostal do leta 1966, ko je ÖVP sestavila večinsko vlado s kanclerjem Josefom Klausom.

S pomočjo FPÖ, kateri se je pozneje oddolžil z ugodnejšim volilnim redom, je Kreisky leta 1970 po dosegu relativne večine za SPÖ lahko sestavil manjšinsko vlado. Pri volitvah v letih 1971, 1975 in 1979 je nato s SPÖ vsakokrat dobil absolutno večino. Septembra 1983. leta, ko je stranka izgubila absolutno večino, je uresničil svojo napoved ter se poslovil od politike. Kratek čas je ostal še predsednik SPÖ ter vodil pogajanja za posnejšo koalicijsko socialistov s svobodnjaki – pri tem je pomagal pri porodu kabineta Sinowatz-Steger.

V sedemdesetih letih je bilo njegovo posredovanje pri napetostih na Bližnjem vzhodu deležno velike pozornosti. Kreisky v tujini ni bil spoštovan in priznan zgolj zaradi načina svojega analitičnega razmišljanja in politične daljnovidnosti, temveč tudi kot uspešen politik v mednarodnem političnem dogajanju. Njegova diplomatska intervencija v prid PLO je Jaserju Arafatu med

drugim odprla vrata na mednarodno politično sceno. Zlasti se je prizadeval za politiko popuščanja napetosti med supersilama – Avstrija je ob tem postala stičišče med Zapadom in Vzhodom, Dunaj mednarodni center. Ena izmed njegovih velikih zaslug je tudi sprava socialdemokracije s katoliško cerkvijo v Avstriji, za kar gredo zasluge tudi kardinalu Franzu Königju. Politik Kreisky je utrpel kajpada tudi prenekatero poraze. Na primer polomijo ob referendumu o jedrski elektrarni v Zwentendorfu. Afera okrog Hannesa Androscha (dolgoletnega finančnega ministra, ki ga je Kreisky dolgo časa protežiral), politična filozofija novih voditeljev – pragmatičnih menedžerjev ter množiči se škandali v krogu SPÖ so bili prelomnice, ki so povzročile tudi vse večjo distanciranost do novega vodstva SPÖ.

Protislovna, verjetno pa

ter!). Hkrati pa je bil Kreisky tisti politik, ki je v šestdesetih letih spravljal vprašanje Južne Tirolske pred organe OZN in hkrati po umiku iz aktivne politike utemeljeval, da morajo imeti manjšine še več pravic kakor večina, kajti šele to je merilo za zrelo demokracijo...

Bil je trinajst let zvezni kancler republike, kar je do zdaj najdaljša doba v Avstriji. Vsega skupaj je bil 26 let član avstrijske vlade – tudi to je avstrijski rekord. V letih med 1956 in 1983 je bil član avstrijskega parlamenta. Leta 1967 je nasledil Bruna Pittnerja kot vodja SPÖ ter jo vodil vse do odstopa leta 1983. Leta 1987 je Kreisky odstopil tudi kot častni predsednik SPÖ, ker se je sprl z vodstvom stranke predvsem zaradi velike koalicije z ljudsko stranko ter prepustitve zunanega ministrstva Aloisu Mocku. Obdržal je le še funkcijo podpredsednika Sociali-

Geslo Bruna Kreiskega ob volitvah v sedemdesetih letih se je glasilo „za moderno Avstrijo“.

zanj kar značilna je njegova vloga v manjšinskem vprašanju. Politični poraz – 'ortstafelsturm' ter kratko za tem nastop v celovski delavski zbornici, pri katerem so ga podivjane 'domovini zveste' mase na ulici izžvižgale in ga zmerjale s 'saujudom' (sam je o tem pozneje dejal, da je bila to največja nacistična demonstracija, ki jo je doživel po anšlusu) – je v teku let spretno spreobrnil v uspeh: s tristrankarskim sporazumom je bila zabetonirana vsa nadaljnja manjšinska politika, prizadete manjšine in njihove organizacije pa so bile prepuščene ali neplodnemu testiranju ali pa samo izigravanju (opozorilo uredništva: o vlogi Kreiskega v manjšinski politiki bo v naslednji Vestnikovi reviji pisal bivši predsednik ZSO dr. Franci Zwit-

stične internacionale (1976–1989). Umiku iz aktivne politike so sledile resne zdravstvene težave. Leta 1984 so mu v Nemčiji zamenjali ledvico (že pred tem je bil nekaj časa dializni bolnik). Njegovo slabo zdravje je vplivalo tudi na vid: na eno oko skoraj ni več videl. V preteklih tednih so njegovi zdravniki ugotovili poslabšanje zdravstvenega stanja. Za kratek čas je bil še na okrevanju v južnotirolskem Meranu, kjer se je neformalno srečal tudi z bivšim predsednikom Južnotirolske ljudske stranke Magnanom ter njenimi sedanjimi vodilnimi predstavniki. Zdravniki so mu svetovali, naj se zaradi oslabelega srca za nekaj časa prepusti bolniški negi. V nedeljo, 29. julija ob 6. uri zjutraj, mu je srce za vedno odpovedalo.

Smrtjo Bruna Kreiskega se končuje celo obdobje druge avstrijske republike. Z njegovim imenom bodo tudi poznejši rodovi istovetili razvoj avstrijske republike od temne konzervativne države klerikalno-črnega značaja do moderne države razsvetlje-

KOMENTAR

dr.
FRANCIJA
ZWITTRA
ml.

OB SMRTI BRUNA KREISKEGA

nega, liberalnega in socialdemokratsko navdihnjenega samorazumevanja.

Ko je leta 1970 začel volilni boj proti skoraj nepremagljivi konservativni falangi pod Josefom Klausom z geslom "Demokratizacija celotne družbe", je ljudska stranka šla v volilni boj s plakatom, na katerem se je prikazoval Josef Klaus z napisom: "Ein echter Österreicher".

Bruno Kreisky je bil judovskega porekla; njegova osebna tragedija je bila, da sam tega nikoli ni hotel priznati, zanj je judovstvo pomenilo samo veroizpoved, h kateri se ni priznaval, sam se je označil za agnostika. Problem judovstva je sam spoznal samo po logiki avstrijskega antisemitizma, kateremu se je hotel izogniti po običajni avstrijski metodi: niti ne ignorirati ("net amol ignorieren"). Kreiskyjeva logika se je izkazala kot pravilna: neumni antisemitizem, ki ga je izobešala ljudska stranka, pri volitvah leta 1970 ni več zalegel; dosegel je relativno večino, pri volitvah po enem letu absolutno večino, s katero se je začela Avstrija spreminjati kot nikdar poprej v prvi ali drugi republiki. Sledile so politične reforme, brez katerih se današnjega življenja v Avstriji ne bi mogli predstavljati in o katerih današnja generacija že ne ve več, da so sad socialdemokratske vlade pod vodstvom Kreiskega. Te so se začele od mogočne reforme pravnega sistema (največ zaslug za to ima pravtako že pokojni pravosodni minister Broda), ki je zjemala področja kazenskega, družinskega in civilno-procesualnega prava (odprava zloglasnega §144, kazni za homoseksualnost, enakopravnost nezakonjskih otrok itd.), z reformo šolskega sistema (brezplačni učbeniki, vožnja do izobraževalnih ustanov itd.) tja do reform visokošolskega študija ipd. Ugodnosti, ki so danes samoumevne, so nastale v času socialdemokratske vlade, ki ji je predsedoval Bruno Kreisky.

Tudi ne gre spregledati Kreiskyjevih teženj v zunanji politiki: iz provincialne države usnjenih hlač in jodlarstva mu je uspelo razviti

državo političnega in kulturnega bogastva, ki ga države podobne majhnosti skoraj niso poznale. Kreiskyjev vpliv na pomiritev na Bližnjem vzhodu je danes nesporen, njegovo diplomatsko priznanje PLO so začeli posnemati skorajda povsod po svetu, trojica Brandt – Palme – Kreisky pa je že znana formula v svetovnih novinarskih komentarjih.

Omeniti pa je treba tudi Kreiskyjeve slabosti: zrasel je v družinski tradiciji judovskega velemeščanstva, politično se je šolal v vrstah avstromarksizma in se – kot je sam dejal – opredelil za pragmatično krilo te ideologije. To pomeni, da ni bil prost idej velemeščanstva (kar seveda nikakor in nikdar ni pogojevalo simpatij do nacionalnega socializma, pred katerim je bil primoran bežati na Švedsko). Kljub temu je velenemška tradicija politične šole avstromarksizma zaznamovala tudi Kreiskega: nedvomno precenjevanje FPÖ, ki jo je ne nazadnje s pomočjo volivne reforme okrepil s tiho željo, da bi razcepila meščanski tabor v Avstriji, je bila levja usluga, kakor se zdaj izkazuje; njegovo neokusno branjenje Friedricha Petra in njegov netakten boj proti Simonu Wiesenthalu je masikoga razočaral; in tudi za težnje manjšin v Avstriji ni imel posebnega posluha. Menda se je zavedal nujnosti rešitve teh problemov, toda bolj iz pragmatičnega stališča – to se kaže tudi ob njegovih rešitvah: kjer se ni spoznal, se je zanesel na komisije in sosvete.

Ne nazadnje je bil ta njegov pragmatizem združen še z določeno mero (socialdemokratskega) političnega prepričanja recept za njegovo politiko in uspešno reformno delo.

Februarja letos je umrla zadnja vodilna in karizmatična osebnost avstromarksizma, dosleden in pošten ter solidaren kritik Kreiskyjevega pragmatizma Josef Hindels; v nedeljo je umrla zadnja osebnost, ki je še izžarevala čar avstromarksizma.

Prepričan sem, da bo zgodovina dokazala, da so Kreiskyjeve zasluge večje od njegovih napak in da nobena ideja ne umre z osebo.

**HEUTE
IM**

**SLOVENSKI
VESTNIK**

Die Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen

XV. Kongreß der A.I.D.L.C.M.: Minderheitenpolitik von LH Haider wurde international scharf verurteilt

„Die Delegierten des XV. Kongresses der A.I.D.L.C.M. registrieren mit Verwunderung, daß sich der Kärntner Landeshauptmann Jörg Haider weigert, das Erkenntnis des österreichischen Verfassungsgerichtshofes – der höchsten Rechtsinstitution der Republik Österreich – zu exekutiv-
Abstimmungsspende für 'Südmark'?

ST. JAKOB/SENTJAKOB. – Ein Beschluß des Gemeinderates in St. Jakob i. R./Sentjakob v Rožu löste vergangene Woche Befremden und Proteste aus. Die 1,8 Millionen Schilling, welche der die Gemeinde aus dem Abstimmungs-Spende-Budget des Bundes zukommen sollen zur Erneuerung der Volksschule in Rosenbach/Področca verwendet werden. Eigentümer des Gebäudes ist der Schulverein Südmark, welcher in seiner Vergangenheit aktiv und in seinen Publikationen und Denkschriften auch bis jetzt minderheitenfeindliche und deutschnationale Akzente setzte. Der baufällige Zustand und der Raumangel waren bereits amtsbekannt. Der Schulverein Südmark praktizierte in puncto Räumlichkeitsnutzung durch örtliche Vereine und für Veranstaltungen ideologiebedingte Einseitigkeit. Die slowenische Gemeinderatsfraktion stellte den Antrag, man soll gleich ein neues Schulgebäude bauen. Außerdem sollte die Hälfte der Abstimmungsspende auch für den Ausbau der Frauenberufsschule der Schulschwester in St. Peter/Sentpeter verwendet werden. Letzteres wurde von Bürgermeister Johann Greßl mit dem Verweis auf Bundeskompetenzen abgewiesen. Eine Expertenkommission soll nun die Voraussetzungen für den Umbau der Südmark-Schule prüfen.

AKW Krško: Referendum im Mai '91

Die österreichische Umweltministerin Marilies Fleming besichtigte am Mittwoch vergangener Woche das Atomkraftwerk Krško in Slowenien. In Gesprächen mit dem stellvertretenden slowenischen Ministerpräsidenten Leo Sešerko und anderen Umweltpolitikern einigten sich die Vertreter Sloweniens und Österreichs auf folgende Vorgangsweise: Slowenien wird den österreichischen Experten alle gewünschten Unterlagen über das AKW zur Verfügung stellen, im Gegenzug dazu aber verweigert die slowenische Regierung die Einwilligung für einen Aufstau des Koralpe-Speichers,

ren und den zweisprachigen Unterricht an den Pflichtschulen Kärntens zu ermöglichen. Das bedeutet nicht nur, daß Haider die Rechte der Minderheit ignoriert; sein Verhalten stellt vielmehr auch einen Rechtsbruch in einem Rechtsstaat dar.“

Das ist ein Auszug aus der Schlußresolution der internationalen Minderheitenorganisation A.I.D.L.C.M., die heuer ihren Kongreß in Nizza abhielt. Der Kongreß, der unter dem Motto „Die Volksgruppen Europas im Jahre 1993“ stattfand, betonte auch die Gefahr, daß in einem „vereinten Westeuropa“ zwei oder drei Staaten vorherrschen könnten, die die ande-

Zweisprachige VS in Klagenfurt: FP-Dementis ein Steirerwitz?

Die Reaktion auf die Pressekonzferenz des Elternkreises zweisprachige Volksschule in Klagenfurt/Skupnost staršev za dvojezično ljudsko šolo v Celovcu bestätigen ein weiteres Mal die ablehnende Haltung des KHD und der FPÖ Kärnten zur Frage der Einrichtung einer öffentlichen zweisprachigen Volksschule in Klagenfurt im Herbst 1990. Es ist offensichtlich geworden, daß der Block der Verhinderer auf diese beiden Organisationen zusammengeschrumpft ist. Der Elternkreis reagierte auf Reaktionen und Dementis mit folgender Presseaussendung: Der Elternkreis wird die angebrochenen Ferien mit den Kindern gemeinsam zur Erholung nutzen und seine Vorbereitungen für das nächste Schuljahr treffen. Ungeachtet dessen wollen wir noch einmal festhalten und es vorerst dabei bewenden lassen:

1. LH Haider versucht in Übereinstimmung mit dem KHD die Eröffnung einer öffentlichen zweisprachigen Volksschule in Klagenfurt/

bis alle offenen Fragen geklärt würden. Nicht geklärt sei, wie sich der Aufstau geologisch auswirken könnte und mit welchen Gefahren die Bevölkerung zu rechnen hätte. Von einschlägigen Experten wurden nämlich Bedenken geäußert.

Zum AKW Krško kündigte Sešerko ein Referendum im Mai 1991 an, wobei er die Entscheidung für die Schließung erwartete.

Im Falle der Schließung des AKW rechne Slowenien mit österreichischer finanzieller Unterstützung für den Ausbau von sieben Wasserkraftwerken im Verlauf der Save.

ren Völker unterordnen würden. Zu Problemen könne es aber auch im Osten kommen, wo doch gerade jetzt viele Völker und Völkerschaften erwachen und gegen zentrale Machtinstrumente anzukämpfen beginnen.

Weiters beschäftigte sich der Kongreß der A.I.D.L.C.M. auch mit den Berichten der einzelnen Gebietssekretäre und wählte den neuen Vorstand. Dabei kam es zu keinen wesentlichen Änderungen: als Vorsitzender wurde Roca di Costa bestätigt, der Kärntner Slowenen Dr. Franci Zwitter erneut zu einem der Stellvertreter gewählt.

Celovec im Herbst 1990 zu verhindern.

2. Der Hinweis des LPS Rumpold auf die „sture“ Haltung der steirischen ÖVP ist offensichtlich als Steirerwitz in der Hitze der Saure-Gurken-Zeit gedacht. Die Verhinderer der zweisprachigen Schule in Klagenfurt berufen sich auf die „Bremsen“ in der Steiermark. Verfassungsrechtlich und gesetzlich ist diese Vorgangsweise mehr als zweifelhaft. Menschlich und kinderfreundlich ist sie mit Sicherheit nicht. Landesamtsdirektor Dr. Unkart dagegen stellte die Frage, ob es sich Kärnten leisten könne, ein Urteil des Verfassungsgerichtshofes einfach zu ignorieren.

3. Was uns besonders freut: LAbg. Peter Kaiser machte konstruktive Lösungsvorschläge für die Einrichtung der öffentlichen zweisprachigen Volksschule in Klagenfurt. Die grüne Alternative Kärntens verlangt von der Landesregierung, „endlich dem Erkenntnis des VGH Rechnung zu tragen“. Auch die überwiegende Mehrzahl der Pädagogen und Beamten der Schulbehörden, mit denen wir in letzten Zeit gesprochen haben, äußerte sich positiv zur Errichtung einer öffentlichen zweisprachigen Schule in Klagenfurt/Celovec. Ebenso positiv war die Berichterstattung der Kärntner Presse.

4. LPS Rumpold und vor allem der KHD sind dem Zeitgeist und der Zeit offensichtlich hintennach. Das Interesse an zweisprachiger Erziehung hat zugenommen, trotz „Volkstumspolitik“ der herkömmlichen Art, wer immer sie auch betreibt. Nationalistische Anwendungen stehen im offenen Widerspruch zu einem zukunftsorientierten kulturellen und geistigen Leben in Kärnten und anderswo.

Kongres A.I.D.L.C.M.

(nadaljevanje s 1. strani)

nih oblasti. Osebnost je priča tega razvoja, saj je skoraj že dvajset let koordinator srečanj manjšin sosednjih dežel in zato pozna ogromni potencial narodnih skupnosti v vzhodni Evropi. Zwitterovemu referatu je sledila živahna in pritrilna diskusija, saj se je v svojem prispevku posvetil splošni problematiki manjšin v Evropi.

Zelo zanimiv je bil tudi prispevek prof. Borisa Pahorja, predstavnika primorskih Slovencev, ki je na željo mnogih delegatov podal obširen pogled na literarno ustvarjanje Slovencev od začetkov do danes. Zanimanje za tako predavanje je izredno veliko zlasti v Franciji in Italiji, kjer so v zadnjih letih izdali številne prevode slovenskih avtorjev. Tako je prof. Pahor

posvetil posebno pozornost tudi literarnemu ustvarjanju avtorjev iz slovenskega zamejstva, ki prāv v zadnjih letih močno označujejo slovensko literaturo.

Temu seminarju je sledil uradni XV. kongres A.I.D.L.C.M. s poročili posameznih področnih sekretarjev, sprejemanjem resolucij ter z volitvijo novega predsedstva, odbora ter področnih sekretarjev. Volitve niso prinesle bistvenih sprememb. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Katalonec Roca di Costa, dr. Franci Zwitter pa je bil potrjen za enega od štirih podpredsednikov organizacije. Ker je doslej sekretar za Avstrijo dr. Marjan Sturm zaradi preobremenjenosti odstopil, so delegati za to nalogo izvolili dr. Francija Zwittera ml.

Udeleženci XV. kongresa A.I.D.L.C.M., ki je potekal od 27. do 29. junija 1990 v Nici, so se seznanili in podrobno ukvarjali s poročili teritorialnih sekretarjev posameznih držav. K položaju narodnih skupnosti v Avstriji zavzemajo sledeče stališče: Za pozitiven razvoj od prejšnjega kongresa A.I.D.L.C.M. smatrajo ustanovitev narodnostnega sosveta za koroške Slovence pri avstrijski zvezni vladi; pri tem pa je treba ugotoviti, da ima narodnostni sosvet samo posvetovalno funkcijo, kar konkretno pomeni, da njegovim sklepom ne sledijo zakonite obveznosti. Obstaja nevarnost, da se na ta način njegova funkcija spremeni v golo zunanjepolitično nadomestno funkcijo. To prihaja od izraza tudi v dejstvu, da so člani narodnostnih sosvetov imenovani od zvezne vlade in ne od narodnih skupnosti samih, to se pravi, da so člani narodnostnih skupnosti oktroirani. Taka rešitev onemogoča n.pr. zdajšnjo ustanovitev narodnostnega sosveta za hrvaško narodno skupnost na Gradiščanskem. Udeleženci XV. kongresa A.I.D.L.C.M. smatrajo, da je treba tozadevno iskati in najti rešitev v sporazumu s prizadetimi narodnostnimi skupnostmi. To velja tudi za ustanovitev narodnostnega sosveta za češko in slovaško narodnostno skupnost na Dunaju.

Delegati XV. kongresa A.I.D.L.C.M. so morali nadalje z razočaranjem spoznati, da je bil v času od prejšnjega kongresa v Liegu sklenjen nov manjšinski šolski zakon za Koroško, ki – proti volji slovenske narodne skupnosti – uvaja ločitev šolskih otrok po narodnostnih kriterijih. Delegati grajajo trenutna stremjenja v Avstriji, da se sprejme za vso državo enoten manjšinski šolski zakon, ker bi kot tak samo poslabšal sedaj obstoječo manjšinsko šolsko ureditev, in to zlasti na Gradiščanskem, z zahtevo po posebni prijavi, katere sedanji zakon ne predvideva.

Delegati XV. kongresa A.I.D.L.C.M. z začudenjem ocenjujejo odklonitev koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja, da bi sledil odločitvi avstrijskega ustavnega sodišča – najvišje pravne institucije avstrijske republike – in omogočil dvojezični pouk na obveznih šolah na celotnem ozemlju Koroške. To ni samo preziranje narodnostnih pravic, temveč očiten pravni prekršek v pravni državi.

Čeprav tudi Zakon o narodnih skupnostih iz leta 1976 vsebuje pravice narodnostnih skupnosti v Avstriji, kar je brez dvoma potrebno, čeprav še niso vse uresničene, je treba vendar ponovno opozoriti, da narodnostna skupnost Romov in Sintov, ki od nekdaj živi v Avstriji, v tem zakonu in s tem od zakonodajalca do danes ni priznana in je enostavno prezrta. Ustrezna ureditev bi bil samo akt poprave škode in priznanja žrtev, ki so jih Romi in Sinti prispevali v času nacionalsocializma, v kolikor bi bila ta narodna skupnost končno priznana kot samostojna narodna skupnost v Avstriji s primerno zaščito in potrebno podporo za njen razvoj. Udeleženci XV. kongresa A.I.D.L.C.M. zato od avstrijske zvezne vlade zahtevajo, da razširi določbe Zakona o narodnostnih skupnostih tudi na narodnostno skupnost Romov in Sintov.

Posebno pa vsi udeleženci XV. kongresa A.I.D.L.C.M. izražajo upanje, da bo avstrijska zvezna vlada vse zakone in ukrepe, ki prizadevajo narodne skupnosti, sprejela v soglasju s prizadetimi in legitimnimi zastopniki narodnih skupnosti, ker je samo tak način reševanja narodnostnih problemov lahko merilo za resnično manjšinam nagnjeno in miroljubno politiko v 20. stoletju.

Otroški vrtci: V Šmihelu nova skupina popoldne

Krista Bek je svojega petletnega sina za prihodnje leto prijavila v otroški vrtec v Šmihelu, pred nekaj tedni pa so ji zaradi pomanjkanja prostora sprejem otroka odpovedali. „To me je zelo prizadelo, ker je moj sin bolj tihe narave, drugo leto pa bo moral v šolo. Zanj bi bilo važno, da se navadi drugih otrok,“ nam je dejala v pogovoru.

V Šmihelu je bil otroški vrtec doslej odprt le poldnevno, zaradi velikega povpraševanja pa bodo od jeseni dalje vpeljali popoldansko otroško skupino, nam je dejal Sourij Franz, vodja občinskega urada Pliberk. „Na predzadnji seji mestnega sveta so sklenili uvedbo popoldanske otroške skupine, tako da bodo vsi prijavljeni otroci jeseni našli mesto v vrtcu.“ Zadovoljiva rešitev tudi za že omenjeno mamico!

Vsi starši za svoje otroke ne najdejo prostora v kakšnem vrtcu

Na Koroškem še ni povsod zadovoljivih rešitev

V Šmihelu so – kot kaže – rešili problem pomanjkanja prostora v otroškem vrtcu. Na Koroškem pa vsi starši še zdaleč ne najdejo mest za svoje otroke. Kaj pa naj storijo tisti, ki so padli skozi mrežo? Če nimajo v bližini babice, tete ipd., je vsaj eden od staršev prisiljen, da se le delno zaposli ali pa – kar je še bolj verjetno – ostane kar doma.

Posebno prizadete zaradi pomanjkanja mest v vrtcih so matere, ki so zaposlene. To pa ne velja le za Šmihel, matere/starši imajo težave povsod po Koroškem.

Število zaposlenih žensk narašča – v Avstriji jih je v starosti med 15 in 60 let zaposlenih 60% –, število mest v vrtcih pa zaostaja. Najbolj to prizadene tiste ženske, ki svoje otroke vzgajajo same, teh pa je v Avstriji že 145.900 (podatek iz mikrocensusa 1986).

Na Koroškem je v otroških vrtcih prostora za 35% otrok v starostni dobi od 3 do 5 let.

Kaj pa naj storijo matere ostalih 65% otrok, ki jih ne morejo oddati v vrtec?

Nekatere od njih imajo srečo, ker je v bližini kakšna sorodnica, ki jim pomaga iz težav. V večjih mestih si matere lahko poiščejo varuhinjo, tako imenovano „dnevno mamico“ (Tagesmutter), ki varuje več otrok kar na svojem domu. Vendar pa so te drage: pri celodnevni zaposlitvi je treba računati kar s približno 4.000 šilingi stroškov na mesec (tiste, ki slabo zaslužijo, imajo še možnost, da zaprosijo za podporo pri delovnem uradu!).

Dostikrat pa nastajajo problemi tudi zaradi delovnega časa otroških vrtcev, ki ne upoštevajo potreb zaposlenih staršev.

V zadnjih letih je sicer opaziti več fleksibilnosti pri delovnem času, veliko vrtcev obratuje od 6.45 do 17. ure – vendar: kaj naj storijo matere, ki so zaposlene v kakšni trgovini in se vrnejo domov šele ob pol sedmih zvečer?

Kam naj dajo svoje otroke tiste, ki so zaposlene v turizmu?

Veliko število vrtcev je v počitnicah zaprtih. Za jesen sem vpisala sina v vrtec, ki je zaprt v božičnih in velikonočnih počitnicah in še od 15. julija do začetka septembra: kje pa naj bo moj sinček, ko bo vrtec zaprt? Dopusta imam le mesec dni, Matjaževa babica je oddaljena 40 km...

Okrog 28% žensk, ki iščejo delo preko delovnega urada, toži, da ne najdejo ustreznega varstva otrok. Za vse te bi bila „rešitev v sili“, če bi bilo na Koroškem

zadosti prostora v vrtcih.

Strokovnjaki delavske zbornice menijo, da je za enake možnosti ženske v poklicu prvi pogoj zadovoljiva oskrba otrok med delovnim časom.

Povečanje števila razvez in zmanjšano število rojstev so alarmantni znaki, ki pričajo o tem, da imajo ženske težave pri združevanju poklica in družine.

Razvoj omrežja otroških vrtcev, prilagoditev delovnega časa vrtcev potrebam zaposlenih staršev, manjše otroške skupine v vrtcih, več strokovnega osebja, olajšanje ponovne vključitve ženske na delovno mesto, potem ko je bila več le doma pri otrokih, skrajšanje delovnega časa in delovni pogoji, ki se prilagajajo potrebam družine, so potrebni za srečne in zadovoljne družine, otroke in delojemalce.

Med nami povedano

piše dr. Štefka Vavti

SMO PERFEKTNE ŽENSKÉ?

V zadnjem času v ženskih revijah večkrat beremo – na to temo pa so izšle že tudi knjige – prispevke o tako imenovanih „perfektnih ženskah“, katerim uspe spraviti pod „en klobuk“ kariero, družino, moža in otroke, poleg tega pa imajo še dovolj časa, da skrbijo za svojo lepoto.

Ne vem, zakaj se prav meni ne uspe uvrstiti med ta perfektna bitja „nežnega“ spola!

Če dobro opravljam svoje delo, zaradi tega trpi moj sinček, ki postaja vse bolj agresiven, ker se mi vedno nekam mudi... Da bi pa poleg dela, otroka, stanovanja in vseh drugih vsakodnevnih opravkov, imela še čas sesti k frizerju ali h kozmetičarki, o tem lahko kvečjemu sanjam.

Le kako bi bilo, če bi poleg tega morala skrbeti še za moža in več otrok? O tem raje ne razmišljam! Torej, kakor vidite, drage bralke, sem daleč od „perfektné ženske“.

Gre vam boljše? Izhajate brez stresa?

Razmišljam torej, kako bi lahko delala bolj učinkovito (npr.: nakupe opravljam domov grede preden grem po sina k dnevni mamici, da si prihranim eno pot), kako bi lahko v eno kratko urico stlačila še več opravkov, vendar še nisem našla zadovoljive rešitve!

Sprašujem se, kakšne rešitve so našle vse tiste ženske, ki v javnosti nastopajo kot „perfektné“?

To je npr. ženska, ki je v zadnjih letih napravila kariero pri ORF, poleg tega je še končala študij medicine, napisala knjigo, se nedavno tega poročila in pred nekaj meseci rodila otroka – zdaj pa jo spet redno vidimo na televiziji. Kako le zmore vse to? jo občudujem. In skušam najti odgovor: ker nima finančnih problemov, lahko plačuje za varstvo otroka (jaz moram za vsako urico resno premisliti), morda ima blizu tudi starše, ki ji pomagajo; gotovo zaposluje snazilko, jest pa hodi v najboljše restavracije, tako da ji ni treba trčati časa s kuhanjem, s čakanjem pri blagajnah v veletrgovinah... Če ima kak mozoljček in nekaj kilogramov preveč, si lahko privoščijo nekaj dni na kakšni lepotni farmi...

Naenkrat se mi ne zdi več tako perfektna, kajti brez dvoma bi bila tudi vsaka izmed nas – ob podobnih možnostih – „perfektna ženska“!

Podreti zid molčanja – nova knjiga Alice Millerjeve

Znana, a tudi sporna psihoterapevtka Alice Miller je nedavno tega izdala novo knjigo z naslovom „Podreti zid molčanja / Abbruch der Schweigemauer“ (založba Hoffmann in Campe, 1990, dobite jo tudi v „Naši knjigi“ v Celovcu). V tej knjigi nadaljuje s svojimi tezami, ki jih je zagovarjala že v prejšnjih publikacijah (najbolj znane so: „Das Drama des begabten Kindes/ Drama nadarjenega otroka“ in „Am Anfang war Erziehung/Na začetku je bila vzgoja“): Millerjeva obravnava s tako imenovano „črno pedagogiko“, ki je svoje vzgojne cilje skušala doseči s šibo in nasiljem nad otrokom.

Izpoved njenih knjig pa je v bistvu tale: nasilje pri vzgoji povzroča samo to, da se otrok ob tem „nauči“ biti nasilen. Otrok vsega nasilja, ki mu ga prizadenejo starši v otroštvu, ne prenese, zato je prisiljen, da to „črno“ stran svojega otroštva potisne v podzavest, iz nje pa deluje tudi še, ko je že zdavnaj odrasel.

S pomočjo biografij znanih tiranov, npr. Hitlerja, Stalina i.dr., je skušala dokazati, da niso znali in mogli ravnati drugače, ker so imeli hudo otroštvo, in da so to, kar so doživljali kot otroci, pozneje z vlado nasilja izživljali v družbi.

V novi knjigi si je Alice Miller izbrala za primer življenje

Nicolaea Ceausesca, ki je imel težko otroštvo – Millerjeva ga imenuje „taborišče otroštva“ –; ko je pozneje prišel na oblast, je vsa Romunija morala „podoživljati“ njegovo otroško usodo.

Ceausescov oče je bil – tako kot Hitlerjev in Stalinov – pijanec, ki je pretepal svoje otroke in jih pustil gladovati. Njegovi starši so dejali, da ga „pretepajo v njegov prid“, zato je pozneje, ko je organiziral sistem vohunstva securitate, tudi on prepričeval svoj narod, da vse to počne za njegov blagor. V njegovem življenju je avtorica zasledila še več takšnih paralel.

Kritiki menijo, da je s svo-

jimi tezami zabredla v slepo ulico, ker vidi samo še ozek izsek, in da ni več verodostojna, ker pretirava in zanika vse druge družbene dejavnike, ki vplivajo na razvoj otroka. Alice Miller pripisuje vso krivdo za otrokov razvoj staršem, pri tem pa ne upošteva kompleksnega sistema „družbe“...

Zasluga Millerjeve je brez dvoma, da je podrla tabu teme „trpinčenja otrok“. V psihoanalitičnih krogih pa je sporna tudi zaradi rešitve, ki jo ponuja prizadetim: pot k psihičnemu zdravju vidi v pozneje izraženi jezi in sovraštvu, ne pa v odpuščanju staršem.

Stoletnica rojstva v znamenju pozabe

(nadaljevanje s 1. strani)

Dejansko je bil Josef Friedrich Perkonig, ki ga sedaj Krainerji, Haiderji in drugi opevajo kot „velikega kronista težkih let 1919/20“ vse drugo kot „pesnik sprave, ljubezni in tolerantnosti“, kakor o njem trdi celo avstrijska pošta, ki je ob 100-letnici njegovega rojstva izdala posebno znamko. Prav zaradi tega je bila tudi slavnostna prireditev v Borovljah, na kateri so Perkonigu odkrili spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši, pravzaprav prireditev pozabe. Perkoniga so predstavili tako, da bi vsakemu nemškonalncu lahko srce vsaj vzrepetalo od navdušenja.

Nihče od govornikov na spominski proslavi ni vsaj omenil Perkonigove politične „kariere“, tega, da je bil dolgoletni predsednik koroškega Heimatbunda, nacistični zvezdni literat na mitingih hitlerjanskih enot celo v Bosni... Tudi ni bilo govora o tem, da se je že leta 1934 prostovoljno včlanil v NSDAP, leta 1938 glasno proslavljal anšlus in leta 1942 bodril nemškonalncne in nacistične pajdaše: „Einmal, deutscher Knabe, deutsches Mädchen, wirst du erwachsen sein und deinen Platz im deutschen Volke einnehmen. Denke immer daran, daß du auf der Welt bist, um deinem Volke zu dienen. Als es in Not und Schmach geriet, da schenkte ihm Gott einen Führer. Ihm mußst du in Leben und Tod ergeben sein, denn ihm verdanken wir das

wunderbarste Vaterland: Großdeutschland.“

V nasprotju s tem je bila prireditev le en sam poskus oprati Perkoniga madeža nacističnega agitatorja – tudi v njegovem delu. Zato dr. Janko Malle tudi meni, da je „zelo vprašljivo, če se Perkonigov dozdevno pozitivni odnos do koroških Slovencev skuša utemeljevati z nekim pismom gauleiterju Rainerju. Tega pisma, v katerem se Perkonig menda zavzema za koroške Slovence, doslej še nihče ni odkril. Zatorej ostaja Perkonigov odnos do svojih dejanj – čeprav se je po zlomu fašizma nekajkrat verbalno pozitivno izrekel za koroške Slovence – nerazčiščen in skrajno dvomljiv.“ Perkonig je po osvoboditvi leta 1946 sicer dejal, da mu je „tisočletni rajh pomenil samo trenutek, ki je trajal tako boleče dolgo“, toda dodal: „Pozabili ga bomo“.

Zato je tajnik SPZ dr. Malle tudi zaključil: „Tak odnos do svoje preteklosti za nas ni nov. V Avstriji ga ohranjajo skoraj vsi tisti, ki se drugače ne znajo otresti zgodovinskih bremen. Waldheim ni bil zadnji takšen primer.“

Pa tudi zahteva deželnega glavarja Haiderja, da se mora Perkonigovo delo v večji meri upoštevati v učnih načrtih koroških šol, verjetno ni zadnji primer. Pri takem uradnem koroškem literarnem zgodovinopisju? Pravi začetek plebiscitnih proslav...

Andrej Mohar

Marko Kassl s svojo učiteljico Majdo Golob v Benetkah

Mednarodni uspeh naše glasbene šole

21. in 22. julija tega leta je bilo mednarodno tekmovanje harmonikašev v Camalu blizu Benetk. Na tem tekmovanju so sodelovali tudi učenci Slovenske glasbene šole na Koroškem. Marko Kassl, učenec Majde Golob, je na tem tekmovanju dosegel osem od desetih možnih točk in s tem osvojil tretje mesto v kategoriji C. Isti učenec je že meseca aprila sodeloval na tekmovanju deželnih glasbenih šol na Koroškem in prejel prvo nagrado.

Ponovni uspeh v Italiji potrjuje, da se je Slovenska glasbena šola na Koroškem enakovredno vključila v glasbeno dogajanje evropskih dežel. Učencu Marku Kasslu in učiteljici Majdi Golob iskreno čestitamo.

Glasbeni kontrasti

Prejšnji teden v četrtek je SPD „Srce“ izvedlo poletni koncert, imenovan glasbeni kontrasti.

Prireditve, ki je potekala v romantičnem ambientu dobroskega samostana, se je udeležilo lepo število obiskovalcev, med njimi tudi cela vrsta turistov, ki so se že ob stojnici pri vhodu lahko informirali o dvojezičnem karakterju južne Koroške.

Mešani pevski zbor „Srce“ je pod vodstvom dirigenta Marjana Berložnika – sicer v okrnjeni zasedbi – pozdravil zbrano publiko s pesmijo „Pozdrav Koroški“; ansambel Korenika iz Šmihela in Železne Kaple je s svojimi vižami – nekatere so uglasbene pesmi Milke Hartmanove – pokazal, „da smo (Slovenci) še tukaj.“

„Big Band“ Društva godba na pihala iz Šmihela, ki ga je Boris Sturm pozdravil – kot se spodobi med „insiderji“ deloma kar po angleško, je brez dvoma presenetil s svojimi komadi: izstopal je „Spanish gipsy dance“, v katerem so solisti na raznih instrumentih pokazali svoje znanje in

pripravljenost za nove smeri v glasbeni umetnosti na južnem Koroškem.

Po kratki pavzi je zaplesala še folklorna skupina SPD „Trta“ pod vodstvom Stanislave Kukovica.

Prireditelji poletnega koncerta so si zastavili cilj, da turistom približajo del slovenske kulture. Mislim, da jim je to s sporedom prireditve „glasbeni kontrasti“ kar uspelo.

Mešani pevski zbor „Srce“ je pozdravil publiko

„Big Band“ iz Šmihela išče nove smeri

Obsežna razstava naivca Rabuzina v Slovenj Gradcu

Po dveh velikih mednarodnih prireditvah (Hugo Wolf ter razstava domače in umetne obrti) slovenjgraška umetnostna galerija v času počitnic in najživahnejšega turističnega utripa umirjeno gosti naivnega umetnika Ivana Rabuzina iz Hrvaškega Zagorja, doma torej le dober streljaj od znamenitih Generaličevih Hlebin. Čeprav samouk Rabuzin že od leta 1963 živi zgolj od slikarstva, izide l. 1972 v Italiji prva monografija o njegovem delu, prva od dosedanjih šestih (v slovenščini žal še ni nobene, a je eden od njegovih piscev za ameriško izdajo Ivan Sedej). Preko številnih razstav in še številnejših razprav o njegovem slikarstvu ga danes poznajo povsod po svetu, tako je še zanimivejša ugotovitev, da ga velika hrvaška Enciklopedija likovnih umetnosti 1967 še sploh ne omenja.

Slovenjgraška razstava je izvirna v tem, da ob bližnji umetnikovi sedemdesetletnici prvič zaznamuje 40 let njegove zagledanosti v grafiko. Na ogled je 150 večjih in manjših slik, skoraj vse v barvah, ki so izredno privlačne, s tem pa tudi Rabuzinova največja značilnost. Razkošje barv največkrat izhaja naravnost iz sonca. Prav to je najpogostejše prevladujoče, dasi kdaj tudi zakrito, tako da le ožarja nebo, oblake in pokrajino. V njegovi pokrajini prevladujejo čudovite preproge dreves in cvetic, upodobljenih spet kot desetine majhnih žarečih sonček. Tako je ta pokrajina očarljiva podoba iz sanj, na kateri uživa oko in po kateri hrepeni duša. V njej je mesta kvečjemu še za hiše in hišice, za človeka pa ne – najbrž zaradi tega, da je ne bi izničil.

Za to razstavo je I. Rabuzin pripravil poseben katalog v slovenščini (prevod žal ni brez napak) in hrvaščini ter delno v angleščini z besedilom umetnostnega kritika Milana Bešlića, seznamom vseh razstavljenih del, časovnico življenja in ustvarjalnosti ter z zelo obsežnim bibliografskim izborom. Posebno vrednost mu daje 12 barvnih ponatisov, ki jih lahko vsak obiskovalec poleg lepih vtisov odnese s seboj. F.L.

Sprejemni izpiti za glasbeno šolo

PODJUNA, v ponedeljek, 10. septembra 1990

ob 14.00 uri Pliberk – posojilnica; ob 15.00 uri Šmihel – farna dvorana; ob 16.00 uri Globasnica – ljudska šola; ob 17.00 uri Šentprimoz – kulturni dom.

ROŽ, v torek, 11. septembra 1990

ob 14.00 uri Sele – farni dom; ob 15.00 uri Borovlje – društvena soba; ob 16.00 uri Šentjanž – društvena soba; ob 16.30 uri Sveče – galerija Gorše; ob 17.30 uri Šentjakob – društvena soba.

CELOVEC, v sredo, 12. septembra 1990

ob 14.00 uri Mladinski dom; ob 15.30 uri Slomškov dom; ob 17.00 uri Modestov dom.

URADNE URE Glasbene šole so ob ponedeljkih, sredo, četrtek in petkih od 10. do 15. ure! (od 20. 8. dalje)

KULTURNE
NOVICE

DUNAJ.- 54.000 mlajših in starejših poslušalcev se je v torek pretekli teden zbralo v stadionu na Dunaju na koncertu „Rolling Stonesov“. Veliko število se jih je pripeljalo iz zveznih dežel, ker niso hoteli zamuditi te „največje rock-skupine na svetu“. Ansambel je številno publiko prav posebej navdušil z legendarnim komadom „Satisfaction“.

SOLNOGRAD.- V Hiši umetnikov solnograškega umetniškega društva (Salzburger Kunstverein) bo v torek, 7. avgusta ob 20. uri otvoritev razstave našega slikarskega umetnika Rudija Benčnika. Razstava bo tekla pod imenom „Ähnlichkeiten – podobnosti – somiglianze“ (Neue Bilder – nove slike – dipinti nuovi).

Odperta bo od 8. avgusta tja do 9. septembra tega leta.

PLIBERK.- Pred nekaj dnevi so na pliberškem gradu pod vodstvom dirigenta Bryona Finleysona nastopili glasbeniki mladinskega orkestra Vetrinj.

Številni publiko, ki se je odzvala vabilu, so nudili odlični večer komorne glasbe, renesančni dvor gradu, ki ga je dal na razpolago grof Thurn-Valsassina, pa se je izkazal kot idealen prireditveni prostor za tovrstne koncerte.

REBRCA.- V času od ponedeljka, 30. julija, do sobote, 4. avgusta je Krščanska kulturna zveza v Mladinskem centru na Rebrci izvedla letošnji Teden mladih umetnikov. Pod strokovnim umetniškim vodstvom so se naši mladi umetniki v enem tednu naučili najrazličnejših tehnik umetnostnega izražanja: od nakita, risb in drugih malenkosti, ki so jih izdelali naši mladostniki, je v tem tednu nastalo lepo število umetnin.

GLOBASNICA.- V času od 11. avgusta do 2. septembra vabi občina Globasnica na umetniško in likovno razstavo: razstavljajo domačini, zastopane pa so razne tehnike. Razstavo si lahko ogledate v dvorani gostilne Štekl-Hudl.

DUNAJ.- Pretekli teden je svojo 65-letnico obhajal lirik Ernst Jandl. Bolj kot katerikoli drugi sodobni avstrijski avtor se je Jandl zapisal inovativnemu obnavljanju svojega ustvarjalnega področja. Sprva je z jezikom eksperimentalni in ustvarjal za uho nenavadne besedne igre, nato pa je vedno bolj odkrival pomen ritmike ter glasbene dinamike za pesem. Čeprav nikdar ni bil glasbenik, se je s svojim ustvarjanjem podal globoko v področje glasbe. Zlasti v osemdesetih letih so mnoge Jandlove pesmi priredili v jazz-kompozicije.

Šribanje poročnega pisma, celovška gospoda se pošlata po žepih – ena zaključnih scen 'Županove Micke'.

Boroveljski dogodek: otvoritev pri Cingelcu

Komaj so odprli vrata, že so jih morali spet zapirati. Na otvoritvi obnovljenega doma SPD Borovlje pri Cingelcu na Trati se je v soboto in nedeljo zbralo toliko ljudstva, da je v lepi novi prenovljeni dvorani zmanjkalo prostora. Lepšega uspeha in priznanja za svoje večmesečno trdo delo pri obnovi svojega tradicionalnega kulturnega objekta in za pripravljane njegovega slovenskega odprtja si domačini niso mogli želeči. Zaradi velikega zanimanja bodo 'Županovo Micke' ponovili v soboto, 11. avgusta ob 20. uri.

Kulturni dom pri Cingelcu na Trati pa ne bo le toplo kulturno ognjišče slovenskemu občinstvu v Borovljah, že otvoritev je namreč pokazala, da je kraj kot ustvarjen za kulturno središče celotne regije. To potrjuje že veliko število zborov in kulturnih skupin iz Borovelj in bližnje okolice, ki so se v soboto zvečer predstavili na otvoritvenem sporedu: moški zbor SPD Borovlje, dekliški zbor iz Borovelj, ansambel Drava, mladinska skupina iz Slovenjega Plajberka, mešani zbor KPD Planina iz Sel, moški zbor SPD Bilka ter Vaščani iz Bilčovsa, moški zbor SPD Kočna iz Sveč, mladinska skupina SPD Herman Velik iz Sele-Kota, mešani zbor SPD Radiše in folklorna skupina iz Sel.

Predsednik boroveljskega društva Melhior Verdel je ob otvoritvi orisal izhodišča ter potek obnovitvenih del, kar so gledalci lahko podoživeli preko diapozitivov. Boroveljski župan Helmut Krainer se je aktivistom društva in posebej predsedniku zahvalil za požrtvovalno delo. Kulturni dom naj bi kot komunikacijsko središče prispeval k sožitju in sodelovanju obeh narodnih skupnosti v občini. Spregovorili in čestitali so tudi častni gostje – občinski

odbornik mag. Peter Waldhauser, predsednik KKZ dr. Janko Zerzer in tajnik SPZ dr. Janko Malle. Slednji je poudaril, da brez velike motivacije in prizadevnosti domačinov kulturnega doma ne bi bilo mogoče obnoviti. Z obnovitvijo pa je ohranjena kulturno in arhitekturno pomembna dediščina v njenem prvotnem stilu. Novemu 'staremu' domu je Malle zaželel, naj bo odprta hiša vsem odprtim ljudem.

Po kulturnem sporedu je bila zabava na prostem. V nedeljo po maši so stavbo blagoslovili. Opoldne je bila na sporedu premiera Linhartove 'Županove Micke'. Režiser Bogomir Veras je igro nekoliko priredil rožanskim razmeram – plemenita gospoda je prišla v Borovlje vasovat iz Celovca. Prav s tem odrskim delom se je po vojni spet pričelo kulturno delo Slovencev v Borovljah, sedanja uprizoritev v obnovljenem domu je bila torej tudi simbolna. Predstava pa je bila tudi premierna za mnoge igralce-domačine, saj so nekateri igrali prvič (o njej bomo več pisali v prihodnji izdaji SV).

Dr. Janko Malle

Mag. Peter Waldhauser

Po koncertu je zaigral domači ansambel Drava

Založba Wieser prvi dobitnik državne nagrade

Založba Wieser je te dni prejela pismo zvezne ministrice za pouk, kulturo in šport dr. Hilde Hawlicek, v katerem jo ta obvešča, da je dobitnica avstrijske državne nagrade za založništvo za leto 1990. Avstrija to nagrado letos podeljuje prvič, zato je odločitev žirije za lastnika založbe Lojza Wieserja po njegovih besedah „toliko bolj laskava“.

Založba Wieser je mlada celovška založba, ki izdaja dva programa: slovenskega in nemškega. V slovenskem izvirnem beletrističnem programu, ki ga urejata Aleš Debeljak in Milan Jesih, si prizadeva objavljati nova dela najboljših sodobnih slovenskih piscev pa tudi zanimive prvence. Tako je npr. izdala dela sledečih uveljavljenih avtorjev: Rudija Šeliga, Florjana Lipuša, Draga Jančarja, Tomaža Šalamuna, Iva Svetine, Aleša Debeljaka, prvenca pa sta bila zbirki pesmi Cvetke Lipuš in odmevna proza Katarine Marinčič. Slovenski program Založbe Wieser pa vključuje tudi prevode. Doslej je izšla Ponovitev Petra Handkeja, v pripravi ali tisku pa je več prevedenih del avstrijskih avtorjev.

Nemški program, ki ga urejuje Ludwig Hartinger, je profiliran nekoliko drugače. V prvi vrsti objavlja nemško izvirno beletristiko, kamor sodijo npr. eseji Karla-Markusa Gausa ali poezija Marie-Therese Kerschbaumer, poleg tega pa nemško beroči publiko predstavlja avtorje drugih narodov iz našega dela Evrope. Tako sta izšla prevoda iz madžarščine Lajosa Kassaka in Roberta Reiterja, iz italijanščine Scipia Slataperja in dve deli Fulvia Tomizze, iz francoščine delo Jožeta Javorška, iz slovenščine pa roman Draga Jančarja.

Za letošnjo jesen pa Založba Wieser napoveduje izid treh izvirnih slovenskih del: romana Berte Bojeto „Filio ni doma“, zbirke novel Silvije Borovnik „Strašljivke“ in pesniške zbirke Milana Dekleve „Panični človek“. Med prevodi so napovedane tudi tri knjige avstrijskih književnikov (Ödön von Horvath, Ingeborg Bachmann, Peter Handke), v nemškem delu pa bodo izšla dela Gelluja Nauma, Zsuzsanne Gahse in Hansa Raimunda. Poleg tega pa so v sodelovanju z Vilenico v nemškem jeziku napovedane izbrane pesmi Daneta Zajca, Jančarjev roman „Galjot“ in drame Jovanoviča, Strniše in Šeliga. V sodelovanju s hrvaškim pisateljskim društvom pa bosta v nemškem jeziku izšla dva romana: „Das Haar der Berenice“ Nedjeljka Fabria in „Myrrhen, Gold und Weihrauch“ Slobodana Novaka.

Planinski izlet v Visoke Tatere

Že preko 10 let je Slovensko planinsko društvo Celovec pobrateno s planinsko sekcijo „Avto Celje“. Te prijateljske vezi so se iz leta v leto utrjevale ob skupnih izletih in podvigih v naše gore, predvsem pa smo skupaj premagali najvišje vrhove posameznih jugoslovanskih republik. Letošnji podvig pa je veljal kralju Visokih Tater, 2655 m visokemu Gerlachovskemu štitu na Slovaškem. Kar 25 Korošcev (doslej rekordno število) se nas je zbralo v Velikovcu, kjer smo se pridružili celjskim prijateljem ter z udobnim avtobusom ob pol peti uri krenili na pot.

Še v zgodnji utrujenosti smo se pripeljali mimo Gradca skoraj do Dunaja in pozajtrkovali kar v avtobusu. Jutranji mestni promet, bližnja meja pri Bratislavi ter cariniki in deklaracije so nas končno povsem zbudili. Toda, ker tudi meje niso več, kar so bile, so bile formalnosti kmalu opravljene – večina je dobila v potni list prvi češki žig –, na avtobusu pa je zavlada živahnost in dobra volja. Nato smo preko prostranih, skoraj nepreglednih polj žita, sončnic ali maka z očmi iskali kakšno jedrsko elektrarno. A razen številnih visokih tovarniških dimnikov in „satelitskih naselij“ na obrobjih mest vso pot ni bilo videti kaj razburjivega.

V Trnjavu je bilo največ opravkov... nakupovanje, preračunavanje cen v domač denar, „hlajenje“ s toplim pivom in še kosilo.

Že se je mudilo dalje skozi Pieštany, Trenčín in Zilino proti Štrpskemu Plesu – zna-

nemu letovišču v Visokih Tatrah. Daleč v temi smo pripeljali v Staro Lubovno in se nastanili po sobah in v hotelskem baru.

Le nekaj jih je ob petih zjutraj spet moglo na noge. Končno se nas je 18 „junakov“ odločilo za zahteven podvig, da osvojimo Gerlachovsky štít (2655), večina pa se je rajši podala z žičnico na sosednji Lomnický štít. Vreme je bilo prekrasno. Po dveh urah hoje skozi narodni park Tatre so nas prevzeli gorski vodiči in z njimi smo se v skupinah po štirje ali pet zagrizli v granitne strmine. Čeprav sporazumevanje ni delalo večjih težav, kar nikomur ni bilo do govorjenja. Treba je bilo razdeliti moči na štiri ure naporne hoje, treba je bilo previdno stopati in poprijemati. Malo pred eno smo bili na vrhu, si vseprek segali v roke in bili srečni. Stali smo na najvišji gori Češkoslovaške. Steklenico šampanjca smo si razdelili na skoraj 20 ljudi,

nekaj pa ga je ušlo tudi po tleh. Tako tudi ni moglo biti posebnih problemov pri sestopu, ko je bilo treba 150 m po skali, kjer pa je bila pot odlično zavarovana z verigami. Po devetih urah smo se poslovili od vodičev in Visokih Tater.

Ostali izletniki so izbrali precej lažjo pot. Z gondolo oz. sedežnico so se iz Tatranske Lomnice odpeljali na 2200 m visoke Skalnaté Pleso, od koder je le še 400 višinskih metrov na drugi najvišji vrh Lomnický štít. Tako nihče ni bil prikrajšan, gorskega zraka smo se naužili vsi in zato je večer za tem izzvenel tudi v znamenju vsesplošnega veselja in v družbi prijetnih domačinov. Tudi močno utrujeni planinci so se ob poskočnih vižah vrteli še pozno v noč.

Naslednji dan smo zapustili zanimive kraje in nadvse prijazne, družabne ljudi ter se po domala dvanajsturni vožnji ponoči vrnili v Velikovec. Prisrčno je bilo slovo od prijateljev, s katerimi nas povezuje nešteto čudovitih doživljajev in nič koliko veselih, skupaj priživetih uric. Segli smo si torej v roke z zagotovitvijo, da se prav kmalu spet nekje srečamo.

Še enkrat naj velja topla zahvala predsedniku celjskih planincev Stanku Lesjaku ter Stanku Jekušu za vso organizacijo in za zavzeto prizadevanje, da je izlet tako čudovito uspel.

Pripravi: Franček Černut in Miha Travnik

STARÁ LUBOVŇA A OKOLIE

Kjer je tekla zibelka slovenskega planinstva

Z ustanovitvijo Slovenskega planinskega društva leta 1893 v Ljubljani se je zanimanje za planinstvo začelo širiti po vsem slovenskem ozemlju. Sedem let pozneje, 18. januarja 1900, je na Koroškem nastala Ziljska podružnica. Ta datum je hkrati tudi rojstni dan naše sedanje slovenske planinske organizacije na Koroškem, ki letos obhaja svojo 90-letnico.

Tudi takratni slovenski časopis MIR v Celovcu je pozival na vpis v to organizacijo. 10.3.1899 je med drugim zapisal: „Od štirih slovenskih dežel (Kranjske, Štajerske, Primorske in Koroške) je do zadnjega časa samo Koroška zaostala, a sedaj se je tudi tukaj vzbudilo zanimanje za Slovensko planinsko društvo. Že v minulemu letu je pristopilo več koroških Slovencev k temu društvu in še veliko več jih je obljubilo pristopiti v tekočem letu, tako da bo društvo moglo začeti svoje delovanje na Koroškem. Vabimo torej vse rodoljube iz vseh slovenskih pokrajin koroških, naj se oglašijo precej v mnogem številu.“

Zanimivo dejstvo je, da so bili pred ustanovitvijo Ziljske podružnice najbolj aktivni planinci v Kanalski dolini. To dejavnost, iz katere je potem vzkliklo prvo slovensko planinsko društvo na Koroškem, hočemo tokrat nekoliko osvetliti. Posebno vlogo pri tem so imele Višarje v Kanalski dolini. Tam je žabniški dekan Simon Inzko planincem dal na razpolago lepo urejeno sobo, katere slovesna otvoritev je bila 29. junija 1899, udeležil pa se je tudi predsednik osrednjega društva SPD prof. Orožen. Pa tudi sicer so bili Kanalčani zelo prizadevni in kljub maloštevilnosti veliko ustvarjali. Tako je župnik Ebner iz Žabnic že jeseni leta 1898 na svoje stroške napravil pot na

Kamnitega Lovca, višarski gostilničar Blaž Lakata pa je leto pozneje od tam dalje popravil lovsko pot v slovečo dolino Zajzero. Obe poti so Slovenci opremili z nemško-slovenskimi kažipoti, kar je tedanjemu Nemško-avstrijskemu planinskemu društvu šlo seveda zelo v nos, ker je pota markiralo samo z nemškimi napismi in gradilo samo nemške kočice ter tako deželi ustvarjalo nemški videž. Zaradi tega Slovincem škodljivega delovanja je slovensko planinstvo v tedanji dobi imelo pomembno narodnoobrambno vlogo v boju za ohranitev slovenstva na Koroškem.

Kot smo že omenili, so se koroški Slovenci sprva vpisovali v osrednjo planinsko društvo s sedežem v Ljubljani. Pobuda za ustanovitev samostojne planinske podružnice na Koroškem pa ni prišla iz Kanalske doline, kot bi bilo to pričakovati, marveč iz vrst ziljskih veljakov – deželnega poslanca Franca Grafenauerja iz Most, obč. Brdo, Ivana Miloniga, pd. Korena iz Zahomca ter članov tako imenovanega „Slovenskega omizja“ v Beljaku –, ki so novoustanovljeni koroški podružnici dali ime Ziljska podružnica.

V letošnjem letu je lepa priložnost, da spet obiščemo Kanalsko dolino – predvsem Višarje z bližnjo gorsko okolico – kraje, ki so bili nekoč tako pomembni za rojstvo organiziranega slovenskega planinstva na Koroškem.

Predlog za jubilejni izlet: iz Ovčje vasi z gondolo na Višarje, 1766 m (lahko tudi peš), nato na najvišji vrh Skalnatih lovcov oz. na Višarsko glavo (2071) – 1 uro. Sestop v dolino Zajzere preko Prašnikovega sedla (1491m) – približno 2 uri – skupno 3 ure hoda.

Lubo Urbajs

TRADICIJA, STIL IN OBLIKA — IZ NAŠE HIŠE V VAŠ DOM

PIONIR

keramika

68000 Novo mesto, Slakova 5
Telefon: (068) 21 201, 26 016, 26 015
Telex: 35710 YU PIONIR
Fax: (068) 24 298

SEDAJ JE ČAS: KERAMIČNE PEČI IZ »KERAMIKE« PIONIR

- kmečke peči
- toplozračne peči
- štedilniki
- kamini
- pizza peči
- prijetna toplota za vaš dom
- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peči, predvsem pa prihranek pri energiji

PRODAJA IN INFORMACIJE

LJUBLJANA
Vošnjakova 7
tel.: 061-317-984

LONČENE PEČI, KAKRŠNE STE SI DOSLEJ LAHKO SAMO ŽELELI, VAM MI ŽE NUDIMO

VAŠE ZAUPANJE V NAŠE PEČI JE ZAUPANJE V NARAVO

ZAŽIVITE Z NJO IN MI VAM BOMO POMAGALI

Društvo za pomoč starejšim v težavah

CELOVEC. – Od novembra 1988 dalje deluje društvo za pomoč starejšim v Celovcu in s svojo dejavnostjo pomaga starejšim v gospodinjstvu, pri nakupih, nakazuje pa jim tudi pot iz izolacije. Doslej je približno 800 ur na mesec redno oskrbovalo 95 oseb. V času, ko družba starostnike rada potiska ob stran in jih izolira, je to društvo ugotovilo potrebo po pomoči in je s svojim delovanjem koristilo starejšim osebam v Celovcu.

V začetku leta pa so se pojavili problemi, ker nihče ni hotel prevzeti financiranja društva (doslej so bile sodelavke zaposlene v projektu delovnega urada „akcija 8000“, tega pa jim niso podaljšali).

Politiki so doslej sicer ver-

balno podpirali društvo in hvalili idejo, zdaj, ko gre za denar in za finančno preživetje, pa so ga pustili na cedilu.

To ravnanje pa je povsem nerazumljivo, saj delež starejših v naši družbi stalno narašča – do leta 2011 bo 36% prebivalcev starih nad 60 let.

„Politiki še vedno mislijo, da morajo na socialnem področju vsi delati brezplačno in brez socialnega zavarovanja, to pa spet najbolj prizadene ženske, ki so, kot kaže, prisojene temu poslu,“ je v tej zvezi potožila G. Müller-Grohotosky, predstavnica Zveze „Samopomoč na Koroškem /Selbsthilfe Kärnten“. Tiste skupine, ki nimajo svojega zastopstva (lobija), pa politiki sploh radi pozabijo.

Plaz pločevine na Južni avtocesti

VELIKOVEC/GREBINJ. – Ob kritičnih dneh dopustniškega prometa je tudi letos prišlo do zastojev v okolici Grebinja in Velikoveca. Na teh kritičnih mestih je kolona avtomobilov občasno dosegla dolžino preko štirih kilometrov. Ob takšni prometni situaciji pa so brez dvoma najbolj prizadeti Velikovčani, ki bodo – dokler ne bo zgrajen obvoz avtoceste – morali živeti s to nezadovoljivo situacijo.

Kritična je bila tudi situacija na koroških mejnih prehodih: tako so morali turisti na poti proti jugu na Ljubelju čakati tudi po dve uri, in to ob vročini nad 30 stopinj Celzija.

Vendar pa vse to še ni nič v primerjavi s situacijo na avtocesti iz Nemčije proti Avstriji: zaradi neke prometne nesreče je nastala 75 km dolga kolona avtomobilov, ki so se le počasi pomikali proti Avstriji.

Boljši sejem

CELOVEC. – Zveza demokratičnih žena na Koroškem v mesecu avgustu prireja v prostorih BDF-kluba na Benediktinskem trgu 5/1 boljši sejem (Flohmarkt), ki je odprt od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure. Na sejmu lahko nakupite različne malenkosti (knjige, obleke, plošče ipd.), odprt pa bo tja do 17. avgusta.

Darilo 'Südmarku'?

ŠENTJAKOB. – S tako imenovanim plebiscitnim darom naj bo obnovljena šola 'Schulvereina Südmark' v Področci. Tako je sklenil občinski odbor. Slovenska frakcija je zahtevala gradnjo novega poslopja. Razprava o tej šoli občino zaposluje že dve leti: slaba zgradba, premalo prostora – slovenski učenci so imeli pouk v kamrici za učila –, lastnik, ki samovoljno in enostransko odloča, kdo sme koristiti prostore v času izven pouka, pa še zunajšolske osebe kot najemniški stanovanjci v šolskem posloplju. Problemi so že dalj časa znani tudi deželni vladi. Čeprav občina sama vzdržuje poslopje in je bila pripravljena plačati adaptacijo, 'Südmark' ni hotel zagotoviti za vse odprte hiše. Župan Greblj zdaj govori o neki gradbeni ekspertizi in pogodbi z lastnikom. Ne glede na to je celotna zadeva škandal. 'Südmark' v svojih publikacijah nikdar ni skrival nemškonalne in protimanjšinske usmerjenosti. Bo zdaj za to nagrjen?

Kulturni večer za naše turiste

ŠENTPRIMOŽ. – Prejšnji teden v petek je Slovensko prosvetno društvo „Danica“ priredilo zadnji (izmed treh) letošnji kulturni večer za turiste in domačine. Obiskovalce prireditve je pozdravil Miro Polcer, ki je med drugim tudi dejal, da Šentprimožani prirejajo kulturne večere v glavnem zato, da turistom prikazujejo kulturo in dvojezični karakter prostora, v katerem se nahajajo v dopustnem času.

Sodelovali so Trio „Korenika“ iz Šmihela in Železne Kaple, ki je zaigral nekaj viž, nadalje Mešani zbor SPD „Danica“, ki je zapel več pesmi iz svojega repertoarja, najbolj pa je zbrano publiko brez dvoma navdušila folklorna skupina SPD „Trta“ iz Žitare vasi, ki je pod vodstvom Stanislave Kukovica zaplesala nekaj rejov. Prireditve se je udeležilo lepo število turistov, tako da so prireditelji povsem dosegli svoj cilj.

Poročila sta se

ŠENTPRIMOŽ/REBRICA. – V soboto, 4. avgusta sta si v farni cerkvi v Šentprimozu (domača fara neveste) obljubila večno zvestobo Marija Kežar in Gottfried Hajnžič z Rebrce. Po poroki sta mlada zakonca povabila številne goste na svatbo v hotel „Obir“ v Železno Kaplo, tam pa so veselo praznovali do ranega jutra.

Mladima zakoncema iskreno čestitamo!

Tri razstave v „Info-stolpu“

MALTA. – Na maltski visokoalpski cesti naštejejo letno okrog 160.000 do 200.000 obiskovalcev; prav zato je ÖDK sklenila, da bo izletnikom – poleg visoke tehnologije, jedi in pijače – ponudila še javno dostopno razstavo (v restavraciji „Malta“), ki jo sestavljajo tri področja:

- nacionalni park: z zvočnimi slikami prireditelji skušajo obiskovalcem prikazati posebnosti nacionalnega par-

ka;
- razstava najlepših rudnin iz Koroške in Vzhodne Tirolske: rudnine omogočajo vpogled v nastajanje Alp pred 20 milijoni let;

- razstava o vodni sili pa obiskovalce seznanja s tehniko izkoriščanja vodne energije.

V ta informacijski center, ki ga na kratko imenujejo „Info-stolp“, so prireditelji in dežela Koroška vložili več kot milijon šilingov.

Doživetja naših otrok na morju

POREČ. – V soboto, 14. julija se je lepo število naših otrok odpeljalo na letovanje na morje v Poreč. Da so se s svojimi vzgojitelji imeli lepo – letovanje je trajalo do ponedeljka, 23. 7. –, nam potrju-

Moje počitnice na morju

Ko smo prišli v Poreč, so nam pokazali dom, kjer smo spali. Potem so nas porazdelili v skupine. Razen kopanja v morju smo se peljali z ladjo v Rovinj. Tam smo si ogledali največjo rovinjsko cerkev, ki je 65 metrov visoka. Bil sem čisto na vrhu zvonika. Od tam je bil krasen pogled na Rovinj. Potem smo se spet odpeljali nazaj v dom. Šli smo se drsat na akvagan, ki je stal blizu doma. Ena vožnja je stala 5 dinarjev.

Zelo zabavni so bili tudi večeri, ko smo peli. Z Danielo sva zapela znano škofiško pesem: „A vieste, česmo mi doma.“ Mislim, da so jo prvič slišali in da jim je bila všeč.

Spoznal sem veliko prijateljev, s katerimi smo s pomočjo vzgojiteljev pripravili tudi modno revijo. Jaz sem predstavljal potapljača. Vsi dnevi počitnic so bili lepi.

Mitja Rovšek
iz Holbič 28

jeta dva dopisa, ki smo ju prejeli. V pogovoru z nekaterimi otroci pa smo zvedeli tudi za nekaj šibkosti tega letovanja: Stojanu npr. ni bilo všeč, da niso smeli piti vode kar iz pipe. To ga je – kot športnika, ki veliko teka okrog in je zato tudi bolj žejen – zelo prizadelo.

Boris je star šest let in je bil prvič na letovanju, zato mu je bilo tudi nekoliko dolgčas po mami. Dejal je, da še ne ve, ali se bo drugo leto spet udeležil letovanja. Kaj vse pa je bilo otrokom všeč, lahko preberete v sledečih dopisih:

Moji vtisi o počitnicah v Poreču

Ime mi je Tatjana Pörtsch in sem že drugo leto tukaj na počitnicah.

Tu v Poreču mi zelo ugaja. Hrana je večinoma zelo dobra, sobe so čiste in lepe. Zelo mi tudi ugaja, da je skoraj vsak večer nekaj na programu, tako da nam nikoli ni dolgčas.

Edino, kar mi ni všeč, je, da smo samo deset dni tukaj.

Kljub temu pa bom, če bo šlo vse po sreči, prišla spet na letovanje v sončni Poreč!

Sejemski čas je

CELOVEC. – Na celovškem sejemskem razstavišču postaja spet živahno. Seveda, saj sta pred nami kar dva sejma. Od 18. do 26. avgusta bo tam potekal Celovski sejem, od 12. do 16. septembra pa Mednarodni lesni sejem. Za Celovski sejem, ki ga bo odprlvicekanclerinz. Riegler, napovedujejo, da bo ponudil vpogled v najnovejše dosežke na področju stanovanjske kulture, sodobnega kmetovanja, največji del pa bo posvečen široki potrošnji. Mednarodni lesni sejem pa bo posvečen predvsem strokovnjakom iz lesne stroke, saj bodo razstavljeni proizvodi iz lesa: lesena okna, kopalnice iz lesa, izvedba mansard,... Na posebnem strokovnem posvetu pa se bodo domači in tuji strokovnjaki pogovarjali o možnostih za racionalizacijo v mizarstvu in tesarstvu.

Čestitamo

Te dni je svoj 70. rojstni dan praznoval Vladimir Rutar, znan kulturni in prosvetni delavec iz Žitare vasi. K njegovemu življenjskemu jubileju mu iskreno čestitamo in mu kličemo še na mnoga leta.

Junija letos več nočitev kot lani

CELOVEC. – Koroški turizem je v preteklem juniju zabeležil povečanje števila nočitev v primerjavi z junijem lanskega leta. Deželni urad za statistiko je izračunal, da je bilo v tem času več kot 1,8 milijona nočitev, to pa je za 6,5 odstotka več kot lani. Nočitve turistov iz inozemstva so se zvišale za 6,6 odstotka, nočitve avstrijskih turistov pa za 6,4%.

Jormak letos ne bo blaten

PLIBERK. – Vsi redni obiskovalci pliberškega jormaka vedo kaj pripomniti k blatu, v katerem so se pogrezali vsakokrat, ko je bilo v tem času bolj deževno. Letos pa imamo za vse obiskovalce dobro vest: na iniciativo obrtnikov, občinskega sveta in Cerkev, ki je lastnica travnika, so bile vse najvažnejše poti utrjene z gramozom. Pliberški občinski tržni referent, podžupan Raimund Grilc je pozitivno ocenil to iniciativo, ki je veljala okrog milijona šilingov. Odslej bo jormak privlačen za obiskovalce tudi če bo v začetku septembra deževalo.

TRADICIONALNI
VELIKI
40. GORENJSKI
SEJEM
V KRANJU,
10.–19. 8.

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
SKUPINSKI IZLET Z JEZIKOVNIM TEČAJEM Pod geslom „Korošci se učimo jezike“ organizira Club tre popoli tečaj italijanščine v Pescari od 26. 8. do 8. 9. Prijave sprejemajo telefonsko (0 4227/2363).			
Sobota 11. 8. 20.00	Pri Cingelcu na Trati	Ponovitev „Županove Micke“ A. T. Linharta režija: Bogomir Veras	SPD „Borovlje“
Nedelja 12. 8. 14.00	Sveto mesto	Srečanje vižarjev KPD „Drava“ v Žvabeku – 80 let, prireditev bo ob vsakem vremenu. Vižarji, ki bi radi sodelovali, so dobrodošli!	KPD „Drava“
Nedelja 12. 8. 14.00	Jepa	Pohod na Jepo Shod na vrhu Jepe ob 10.00, spominska maša na Bleščeči ob 14.00.	Slov. plan. društvo in KD „Peter Markovič“, Rožek
Koncert cerkvenega zbora iz Chrosicyja (Lužiški Srbi-NDR) – 19. 8. ob 19.00 farna cerkev Podgorje; 18. 8. ob 19.30 farna cerkev v Šmihelu; 19. 8. ob 10.00 gozdna kapelica Sedlce v Selah; 20. 8. ob 20.00 fara Škocijan; prirejajo KKZ in fare Podgorje, Šmihel, Sele in Škocijan.			
od 27. 8. do 2. 9.	Kat. dom prosv. v Tinjah	TEČAJ ZA SPRETNE ROKE – Slikanje ikon, vodstvo: Anica Vrečar, Kotmara vas	Sodalitas
od 7. 9. do 9. 9.	Kat. dom prosv. v Tinjah	ZDRAVSTVENI DNEVI V TINJAH – Si zbrati novih moči za vsakdan, vodstvo: Annemarie Steiner, dihalna terapija	Sodalitas
Četrtek 23. 8. do nedelje 26. 8.	Mladinski center na Rebrci	POLETNO SREČANJE ZA ŠTUDENTE – Vseslovensko poletno srečanje za študente v Mladinskem središču na Rebrci z okroglo mizo in izletom k Peršmanu	Slovenska visokošol- ska mladina
RAZSTAVE			
Celovec – Pri Joklnu – Mola – Krpaž – Patchwork, Likovni izraz Kuna Indijancev. – Galerija 61 – Giorchio Guarini, mešane tehnike. – V Mohorjevi knjigarni – Miha Dolinšek, razstave fotografij, do 29. 8. 1990. – Kletna galerija Mestne hiše – Razstava oljnih slik in keramike Urše Žajdele – Hrovat od 13. do 23. 8. Odprtje razstave 13. 8. ob 19.00 uri.			
Sinča vas – Grad v Žirovnici – L. H. Jungnickel, slike živali, ljudi in pokrajin (do 31. 8.).			
Dunaj – Galerija Carinthia – Cornelius Kolig, dela.			
Straßburg – grad Straßburg – Uničiti – ohraniti – rešiti, umetnost na Koroškem.			
Semislavče – Galerija Rožek – poletna razstava do 9. 9. 1990, odprta od torca do nedelje.			
Tinje – Razstava del Tomaža Lauka, umetniške fotografije.			
IZLETI			
ŠTUDENTSKI TEDEN NA MORJU – Dugi otok – Zaglav – Zadar od nedelje, 9. septembra do nedelje 16. sept. Na razpolago je župnijska hiša za 50 oseb, preskrbujejo pa se sami. Prireja Slovenska visokošolska mladina.			
PECA – skupni izlet študentov – sobota, 22. sept. in nedelja, 23. septembra 1990. Odhod ob 9.00 uri iz Globasnice. prijave: 0 463/511166.			

Vabilo ZKP

Zveza koroških partizanov vabi na osemdnevno potovanje v Šibenik, Dalmacijo, od sobote, 1. septembra do sobote, 8. septembra 1990. Cena potovanja je 2.880 šil. V to ceno je vključen avtobusni prevoz, bivanje v dvoposteljnih sobah hotela Solaris (za enoposteljno sobo je dnevno doplačilo 50 šil.), polni penzion (zajtrk, kosilo in večerja), dva avtobusna izleta na otok Murter in v nacionalni park k slapovom Krke ter ladijski izlet v Kornatsko otočje, kopanje v morju ali v hotelskem bazenu. Prijavite se čimprej po telefonu, dopoldne na št. 0 463/513752, popoldne 0 463/210704 ali Milki Kokot, tel.: 0 463/514300.

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 6. 8. 1990

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 10,85	11,45
za 1 angleški funt	£ 20,30	21,30
za 100 franc. frankov	f 205,00	215,00
za 100 ital. lir	Lit 0,94	0,99
za 100 dinarjev	DIN 90,00	110,00
za 100 švic. frankov	sfr 818,00	842,00
za 100 holand. guldnov	Hfl 614,50	632,50
za 100 nemških mark	DM 694,00	712,00

Posredujeta: Posojilnica-Bank
Zveza-Bank, Celovec

LOTTO	TOTO
10 11 19 23 26 29 (2) 1X1 111 11X XX2 Joker: 041597	b.j. Stava: 2:1, 0:0, 2:1, 1:0 b.j.

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Uredniki: Andrej Kokot, Andrej Mohar, dr. Štefka Vavti.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za penzioniste 280 šil.); za Jugoslavijo 400 din. (za penzioniste 310 din.).

Ivan Dolenc Za dolar človečnosti

Dokler ga ni pokopal pod seboj težki gradbeniški žerjav s svojo ostro lopatico, sta oba plačevala za ta košček prerije, hiše pa si nikoli nista mogla zgraditi. S skupnimi močmi sta izkopala samo tisto veliko štirikotno jamo, ki je zdaj, zalita s cementom, zevala nedaleč od trailerja.

Samotarka je vsako jutro odhajala na delo po hišah premožnih meščanov. Čistila jim je sobe, prala in skrbela za vrt. Včasih je tudi pazila na otroke. Hiše pa kljub svemu bornemu zaslužku ni

mogla pozabiti. Še vedno je dokupovala cement in nekakšne deske z odpada. Na notranji steni njene sobe je visel domači načrt za gradnjo, delo nekega hišnega prijatelja.

Njen sin, dvajsetletnik, je prihajal k njej samo za božič. Ustavil se je pri njej samo toliko, da ji je povedal, kako nemogoč se mu zdi ta njen življenjski sen o hiši. Prinesel ji je vrečko špicerije za praznike, sedel pred peč in se razgovoril o začasnosti svojih služb. Poleti je pomagal zidarjem, jeseni, pozimi in

spomladi pa je živel od brezposlene podpore in občasnih zaposlitev, ki nikoli niso trajale več kot dan ali dva. Pri farmarjih je dobil za svoje delo samo hrano in posteljo.

Mati se je naredila, kot da ga ne sliši. Na večer sta se potem poslovila. Za dva je bilo v trailerju prostora samo tako dolgo, dokler sta sedela. Za noč se je lahko iztegnil samo eden.

Neko soboto dopoldne je segal k nam z njenega roba prerije glasen vrišč. Kričala je na mestnega uradnika, ki ji je že petič prinesel odlok mestne uprave, da se mora iz trailerja izseliti. Razlog: živi brez vode in brez sanitarnih naprav.

Njene ostre besede so se razlegale po prazni preriji kot grom. Slišati jo je bilo, kot da bi stala sama samcata na tej ravnici brez konca in kraja in kričala na pomoč.

Mestni uradnik je nekaj momljal pred seboj, obnašal

pa se je ponižno in naposled spet odšel. Menda se je v njem prebudilo spoštovanje do starosti, ženi je moralo biti že blizu šestdeset let, ali pa je upošteval tudi okoliščino, da ji je ime Smith.

Ko je tisto popoldne spet prišla k nam po vodo, je rekla moji ženi, da jih nihče ne bo jemal pravice do bivanja na njeni zemlji. Posestnica je in bo posestnica tudi ostala.

Voda je tisti dan dišala po gnojnicah. Pri nas je nobeden ni pil.

Ena tistih noči v pozni jeseni, ki diši po suhem snegu. Po koči je glasno prasketalo iz požiralnika za drva in premog, ki je segal dol v klet. Imel si občutek, da se bodo vsak čas užgale tudi stene okrog tebe in zaplamele v vetru.

Otroci so mirno spali. Pločevinaste zapiralke pri tleh so žarele od vročine. Ženo sva odmaknila postelje od stene, kolikor se je pač dalo v

tem majhnem prostoru. Za vsak primer.

V svoji sobi sva legla na posteljo, oba z iste strani, ker se je drugi rob postelje držal stene. Pokrila sva se s kocami in plašči, se stisnila in se otipavala z odprtimi rokami. Moja dlan je bila tako žuljavo trda, da nisem občutil ženine telesne toplote.

(dalje prihodnjič)

Zadruga-Market Pliberk

išče moškega

Vajenca

Predpogoj:
obvladanje slovenščine. Javite se po telefonu (04235) 20 39.

SLOVENSKA STUDIJSKA KNJIŽNICA

Mikschallee 4,
9020 Celovec, telefon:
(0 463) 32 385

Brezplačno izposoja knjige, revije, mladinske zvočne kasete in VIDEO-kasete (kavcija 50, izposojnina 10 šil. na dan). Študijska knjižnica je odprta: ob ponedeljkih, torkih od 10. do 18. ure, ob sredo, četrkih in petkih od 8. do 16. ure.

KRIMINALNI ROMANI

CHRISTIE Agatha – Proti ničli : v središču zapleta so bogati, uspešni, čedni mladi moški Neville Strange in „njevovi“ dve ženi, bivša in sedanja. S pretvezo, da bi ju rad sprijateljil, ju spravi obe hkrati na dopust k svoji teti v manjši dvorec na deželi... – V Ljubljani : Prešernova družba. – 233 str. – (Zbirka Za lahko noč)

FOLLETT Ken – Igla : najboljši vohunski roman v zadnjih letih... – Maribor : Obzorja. – 347 str. – (Ljudje in vojna)

GREENE Graham – Človeški faktor : glavni junak Castle, je dolga leta služboval v angleški obveščevalni službi, tudi v Afriki, kjer se je poročil s črno... – Ljubljana : Mladinska knjiga. – 336 str. – (Zbirka Krog)

JAEGER Henry – Amok : v zgodbi nastopata brata dvojčka Benny in John, ki sta kot marsikdo že od otroških let sanjala o velikem uspehu v življenju, seveda pa zanj nimata sredstev – razen če prideta do njih na protizakonit, kriminalen način... – Trst : Založništvo tržaškega tiska. – 252 str. – (Prevodi)

LUDLUM Robert – Dvojčka tekmeča : skrivnost trezorja, ki je v lasti grškega samostana v Konstantini... – Ljubljana : Državna založba Slovenija. – 370 str.

8.-15. 8.	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV SLOVENIJA	V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI
-----------	---------------	---------------	--------------	---------------------------

SR
8. 8.

9.30 Angleščina; 10.00 Miti narodov; 10.30 Nasprotniki na dirkališču; 14.00 Iščem te, Daniel Boone; 15.30 Otroški spored; 18.00 Me, ženske; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Dunajska kri; 22.10 Pot v divjino; 23.50 Aktualno; 23.55 Gnezdo podgan; 1.35 Poročila.

17.00 Od inflacije do stabilnosti; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Igra s smrtjo; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Toto - pregled; 22.30 Spomini: dr. Josef Klaus; 23.30 Andre Gorz, novinar in filozof; 1.15 Poročila.

9.00 Spored za otroke: Med ribiči; Alice in njena družina; 10.45 Zadeva Franchize; 15.55 Poletna noč, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.10 Po sledih napredka; 18.40 Spored za otroke: Moja družina in njene živali; 19.30 Dnevnik; 20.00 Žandar iz Saint Tropeza; 22.10 Poletna noč; Cosby show, Hooperman.

Igrice ob smrtni postelji
Sreda, 8.8.1990, TV A1, 20.15- Prijatelj Clem in Theo se že deset let nista več videla. Toda ko Clem zve, da je Theo na smrt bolan, se takoj napoti iz New Yorka v Italijo, da bi ga obiskal v bolnišnici. Tam pa sreča tudi svojo nekdanjo ženo Bello, ki zdaj živi s Theom. Tudi zaradi nje pride do resnega pogovora in skupnega sklepa. V glavnih vlogah nastopata Eva Robins in Elliott Gould (na sliki).

ČE
9. 8.

9.30 Dežela in ljudje; 10.00 Nova tovarna; 10.30 Dunajska kri; 12.15 Klub seniorjev; 13.45 Trd od strahu; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi na počitnicah; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Glasbeni skedenj; 22.00 Pot v divjino; 23.45 Ženski zdravnik dr. Sibelius; 1.20 Poročila.

17.15 Ptičje leto ob Ammerskem jezeru; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Wurlitzer; 18.55 Lotto - studio; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjepolitični report; 21.15 Kulturna reportaža; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Klub 2.

9.00 Spored za otroke: Grizli Adams, Zakon v Los Angelesu; 15.55 Poletna noč; 18.00 Dnevnik; 18.10 Razglednice mest; 18.40 Spored za otroke: Čudežna leta; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Mihailo Lomonosov; 21.20 Landini consort; 21.50 Dnevnik; 22.10 Poletna noč.

PE
10. 8.

9.30 Ruščina; 10.30 Ženski zdravnik dr. Sibelius; 13.50 Hud dež; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi na dopustu; 18.30 Knight Rider; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Primer za dva; 21.20 Zakoni Los Angelesa; 22.20 Za ljubitelje filmov; 22.50 Šestintrideset ur.

16.25 Report z borze; 16.40 Moselbrück; 17.30 O medvedih in ljudeh; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Burn Out; 21.20 Šaljivi heroji - resni časi; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Šport z nogometom; 0.05 Ladja sanj.

9.00 Spored za otroke: Kljukčeve dogodivščine; Delfin Flipper; Boj za obstanek; 10.55 Vnovič v Bridesheadu; 15.55 Poletna noč, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.10 Mesta mostovi; 18.40 Spored za otroke: Pet prijateljev; 19.30 Dnevnik; 20.15 V 80 dneh okoli sveta; 22.00 Dnevnik.

Napori so večkrat preveliki
Petek, 10.8.1990, TV A2, 20.15- „Burn Out“ je psihološki pojem iz angleščine, označuje pa stanje človeka, ki je soočen s prevelikimi napori. Tudi zdravniki lahko „izgorijo“, se pravi, da so telesno in duševno izmučeni. Tako je tudi njihov navidezno malodušen odnos do bolnikov le potrebna zaščita samega sebe. Egon Humer je v neki dunajski bolnišnici opazoval zdravnike in sestre pri njihovem boju z boleznimi in smrtjo, dokumentacija pa tudi kaže, kako ljudje prebredejo ekstremne situacije.

SO
11. 8.

9.30 Simptomi in strah; 10.20 Kralj Artus; 11.05 Enostavno te je ljubiti; 14.15 Medij; 14.40 Kraljevi valček; 16.00 Otroški Wurlitzer; 18.30 Nogomet; 19.00 Milijonsko kolo; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Vi želite - mi igramo; 23.35 Zaljubljeni tepenec; 1.20 Ekslibris: Hildegard Knef.

15.45 Report z borze; 16.00 Skupne igre narodov; 17.00 Bosi v posteljo; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Margaret Bourke-White; 21.50 Športna reportaža.

9.00 Radovedni Taček: Zlata ptica; Moja družina in ostale živali; Čudežna leta, Zgodbe iz školjke; 15.55 Poletna noč, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.25 Senca opoldne; 18.45 Spored za otroke: Cvetlične zgodbe; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.30 Oboroženi rop; 22.20 Dnevnik; 22.40 Poletna noč.

NE
12. 8.

9.05 Avstrija II; 11.00 Tisoč in ena noč; 12.00 Pozdravljena Avstrija, pozdravljen Dunaj; 13.25 Raj živali; 14.20 Z učitelji se samo jeziš; 17.00 Hit-lestvičar; 17.50 X-Large; 18.30 Knight Rider; 19.15 Loto - žreb; 19.48 Šport; 20.15 Deljene mize; 22.15 Glas islama; 22.20 Giuditta.

9.05 Kulturni tednik; 10.30 Pokrajine sveta; 12.50 Literatura na ladji; 13.00 Dober dan, Koroška; 13.30 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Tri dame z žara; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Zakladnica Avstrija; 20.15 Beli morski pes II; 23.40 Mike Hammer.

9.40 Otroška matineja: Živ žav; Pet prijateljev; 10.55 Zgodbe iz mest; 11.30 Ansambel Ottavia Brajka; 15.55 Praški panoptikum; 17.00 Dnevnik; 17.10 Beau Brummerl, angl. film; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Kazimir Klarič: Pozitivna ničla; 21.05 Zdravo; 22.25 Dnevnik; 22.45 Videostrani.

PO
13. 8.

9.30 Avstrija v sliki; 10.00 Srečanje z naravo; 10.30 Margaret Bourke-White; 12.10 Telo - duh - zavest; 13.55 Alotria; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi na dopustu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Magnum; 22.40 Blow Up; 0.30 Mike Hammer.

17.00 Vinarji; 17.30 Lindenstraße; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Wurlitzer; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Nasprotniki na dirkališču; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Šiling; 22.25 Tajne sanje; 23.10 Nočni studio: svetovni princip kreativnosti.

9.00 Spored za otroke: Nina in Ivo; Alice in njena družina; 9.30 Mozalk; 14.35 Zdravo; 18.00 Dnevnik; 18.40 Spored za otroke: Radovedni Taček; Cvetlične zgodbe; 19.30 Dnevnik; 20.00 B. Nušič: Gospa ministrica; 22.35 Poletna noč: Pri Huxtablovih (Cosby show); Polnočni kljci; Hooperman.

Sproščujoče zablode žandarja

Sreda, 8.8.1990, TV LJ1, 20.00- Za vse, ki se radi nasmehnejo nespretnosti drugih, priporočamo film „Žandar iz Saint Tropeza“, v katerem Louis de Funes (na sliki) igra žandarja Crouchota. Ta ob pomanjkanju pravega dela dobesedno maltretira ljudi za malenkostne prekrške. Za vestno delo je nato premeščen v Saint Tropez, kjer se mu sredi turističnega mesteca obeta zanimivo in težavno delo. A kaj, ko mu pri tem načrte nenehno križa lepa hči, ki jo živahnost sainttropeškega življenja povsem prevzame. Tako nesrečni Crouchot zabrede v hude težave, ki bi kmalu ogrozile njegovo kariero. Toda žandar je zvit in vedno najde izhod iz kočljivega položaja...

TO
14. 8.

9.30 Angleščina; 10.00 Družina človek; 10.30 Sabine in 100 moških; 12.05 Šport v ponedeljek; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi na dopustu; 18.30 Knight Rider; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Imenitni planeti; 21.07 Rally; 22.00 Pogledi s strani; 22.10 Nevarni trikot; 23.50 Sence v oknu.

16.45 Mistika; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Žival krat štiri; 21.07 Zunanjepolitični žurnal; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Kar slehernika zanima; 23.55 Salzburški vtisi;

8.50 Videostrani; 9.00 Spored za otroke in mlade; Zgodbe iz školjke; 15.55 Poletna noč; 18.00 Dnevnik; 18.05 Poslovne informacije; 19.10 Risanka; 20.00 J.C. Grumberg: Music-Hall; 20.50 Montreux jazz festival '89; 21.55 Dnevnik; 22.15 Poletna noč; 0.20 Videostrani.

SR
15. 8.

13.10 Nasprotniki na dirkališču; 13.55 Tri dame z žara; 14.20 Veliki in mali svet; 16.00 Prometna vzgoja za otroke; 16.05 Mala morská vila; 16.30 Princ v Fogi; 17.40 X-Large; Phil Collins; 19.50 Šport; 20.15 Salzburški žličniki; 21.45 Potovanja v slikah: James Galway, flavtist; 22.25 Šport.

9.25 Slehernik; 11.00 Ferdinand; 11.30 Vročina in prah; 13.35 Andrej Tarkovskij; 16.10 Kompjuterska animacija; 18.00 Tri dame z žara; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Trup in duh; 20.15 Gospod župnik zati-snejo oko; 21.50 V zadnjem trenutku; 23.05 Sabotaža.

9.00 Spored za otroke: Cici-ban, dober dan; Alice in njena družina; 9.30 Gospa ministrica; 15.55 Poletna noč, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.10 Po sledih napredka; 18.40 Spored za otroke: Moja družina in ostale živali; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.58 Zürich: GP v atletiki.

Medvedje življenje ni lahko
Petek, 10.8.1990, TV A2, 17.30 - Na svetu je vedno manj medvedov. Časi plesočih kosmatincev so skoraj minili in le še kakih 20 rjavih medvedov živetar v visokih dolinah Pirenejev. V modernem svetu očitno ni več prostora za te zveri, čeprav so pastirji in medvedi v gorah že skozi tisočletja izhajali v mirnem sožitju. Prav o tem pa govori današnji dokumentarec, ki ga je za televizijo pripravil Georg Stein.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00

Sreda, 8. 8. Glasbena sreda
Večerna 21.10-22.00
25 let smrti dr. Franca Petka

Četrtek, 9. 8. Rož-Podjuna-Zilja

Petek, 10. 8. Marja na Zilji - biser umetnosti

Sobota, 11. 8.

Od pesmi do pesmi...
Nedelja, 12. 8. 6.30-7.00: Dobro jutro...
Duhovna misel 18.10-18.30
Dogodki in odmevi
Ponedeljek, 13. 8. Ob začetku nogom. sezone
Torek, 14. 8. Partnerski magazin

Dober dan, Koroška

Spored za 12. 8. 1990, ob 13.00 uri

predvidoma z naslednjimi prispevki:

- Folklorno srečanje v Železni Kapli
- Organizacijske osnove raziskovalnega dela koroških Slovencev
- Otvoritev kulturnega doma pri Cingelu na Trati
- Teden mladih umetnikov na Rebrci
- Šum - Hudičev most

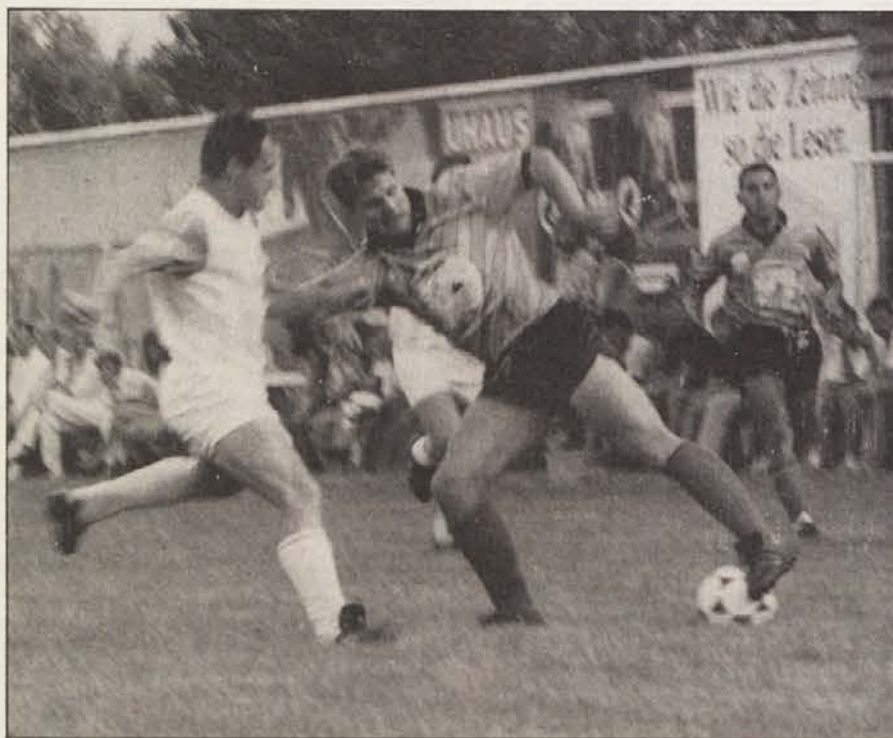

Odprta vrata...

Če bi imeli Bilčovščani vsaj tako dobro obrambno vrsto kot imajo napadalno, bi bil rezultat nedeljske tekme jasno v prid domačinom. Ker pa to ni tako, ker se je negotovosti nalezal tudi lani tako izvrstni Schlemitz, bi bili gostje iz Mostiča na Potoku celo skoraj zmagali. Da so domačini z določeno mero sreče osvojili vsaj eno točko, se imajo zahvaliti predvsem novemu srednjemu napadalcu Kogelniku in Hartlu.

Pri vsem tem pa se je tekma začela zelo dobro: Kogelnik je idealno podal Hartlu, ta

pa je preliščil tudi vratarja in povedel Bilčovs že v 30. minuti. Gostje iz Mostiča so sicer še pred odmorom izenačili, toda že v 49. minuti je Kogelnik sam ponovno dosegel vodstvo domačinov. A nato je obramba dobesedno splavala. Gostje so nogometni „dan odprtih vrat“ izkoristili in mirno povedli s 3 : 2. V tistem trenutku niti najbolj navdušen navijač Bilčovsu ne bi prisodil niti groša. Toda Stojilkovski, ki se je v prestopnem roku spet vrnil v moštvo, je v veselje vseh dosegel tretji zadetek za domačine.

Novi igralec Kogelnik (v sredini) se je odlično vživel.

Slike: Mohar

Maraton

V Logarski dolini letos že sestič prirejajo amaterski maratonski pohod, ki vodi skozi čudovito pokrajino po 75 km dolgi progi. Prireditelj bo 1. septembra, start pa zaradi pričakovane vročine že ob 1.00 zjutraj. Startnine ni, udeleženci pa morajo biti stari najmanj 18 let. Stroške za bivanje v internatu prevzame organizator. Informirajte in prijavite se do 24.8. pri Urški Brumniki, telefon (0463) 514300-14 (od 8.00 - 16.00).

Cilj Bilčovščanov (na sliki levo) in legionarja Stojilkovskega (zgoraj) je tudi letos obstoj v spodnji ligi. Predvsem je letos slaba obramba.

NOGOMETNO OGLEDALO

SAK - Mölltal 3 : 2 (0 : 0)
Trnja vas, 150 gledalcev, sodnik Kandolf (povprečen); **postava SAK:** Oraže; F. Sadjak, L. Sadjak, Krausler, **Kreutz;** Stanislavjevič, **Blajs, Ogris (58. M. Sadjak), Florijančič (46. Galo);** Hanser, **Blažej. Goli za SAK:** Galo (67.), Blažej (71., 73.).

Pliberk - Trg 0 : 1 (0 : 0)
Pliberk, 800 gledalcev, sodnik Aichholzer (dober); **postava Pliberka:** Jesse; Habernik (46. Pachoinig), Liesnig, Rothleitner, Lopinsky; Urnik, Dlopst, Wölbl, Skof; Wuntschek (62. Hutter), Hober. **Ostali rezultati:** ASK Celovec - Rapid Lienz 1 : 1, Matri - FC Šentvid O : 1, ATSV Wolfsberg - Wietersdorf 2 : 2, ATUS Borovlje - Klopinj 3 : 3, VSV/Beljak - Breže O:3.

Bilčovs - Mostič 3 : 3 (1 : 1)
Potok, 200 gledalcev, sodnik Sereinig (povprečen); **postava Bilčovsa:** Schanig; Weichboth (46. F. Quantschnig), **Hobel, Hartl;** W. Kuess, **Kogelnik, A. Quantschnig. Goli za Bilčovs:** Hartl (30.), Kogelnik (49.), Stojilkovski (65.). **Ostali rezultati:** Velikovec - Šentandraž 5 : 1, Rožek - Žitara vas 1 : 0, Žrelec - Bad St. Leonhrad 2 : 1, Liebenfels - Oberglan 4 : 2, Vetrinj - ASV Celovec 1 : 1, Treibach - Ruda 1 : 1.

Žel. Kapla - St. Michael/L. 1:0 (0:0)
Želzna Kapla, 250 gledalcev, sodnik Fanzott (dober), **postava Železne Kaple:** Rus; Grubelnik, **Užnik, Köck,** Kukovica; Germađnik (68. Kaschnig), **Preschern,** Travnik, Rozman; Kuchar, Jenschatz (85. Wihar). **Gol za Kaplo:** Travnik (66.). **Ostali rezultati:** Metlova - Šmihel 1 : 1, Sinča vas - Dobrla vas 0 : 3, Reichenfels - Globasnica 3 : 2, Šentpavel - Labot 2 : 1, Frantschach - Grebinj 2 : 1, Galicija - Pokrče 4 : 1.

Sele - Poreče 6 : 0 (4 : 0)
Sele, 300 gledalcev, sodnik Krall (brez napak), **postava Selanov:** Užnik; K. Hribernik, Pristovnik (65. F. Oraže), Božič, Wieser; Z. Oraže, Radosavljevič, **Čertov, Kulmež; N. Hribernik, A. Oraže. Goli za Sele:** N. Hribernik (10., 24., 25.), A. Oraže (35., 75.), Čertov (80.).

Koroška liga

1. Breže	1 1 0 0 3:0 2
2. SAK	1 1 0 0 3:2 2
3. Trg	1 1 0 0 1:0 2
4. FC Šentvid	1 1 0 0 1:0 2
5. Klopinj	1 0 1 0 3:3 1
6. ATUS Borovlje	1 0 1 0 3:3 1
7. Wolfsberg	1 0 1 0 2:2 1
8. Wietersdorf	1 0 1 0 2:2 1
9. Rapid Lienz	1 0 1 0 1:1 1
10. ASK Celovec	1 0 1 0 1:1 1
11. Mölltal	1 0 0 1 2:3 0
12. Matri	1 0 0 1 0:1 0
13. Pliberk	1 0 0 1 0:1 0
14. VSV/Beljak	1 0 0 1 0:3 0

Spodnja liga-vzhod

1. Velikovec	1 1 0 0 5:1 2
2. Liebenfels	1 1 0 0 4:2 2
3. Žrelec	1 1 0 0 2:1 2
4. Rožek	1 1 0 0 1:0 2
5. Bilčovs	1 0 1 0 3:3 1
6. Mostič	1 0 1 0 3:3 1
7. Vetrinj	1 0 1 0 1:1 1
8. ASV Celovec	1 0 1 0 1:1 1
9. Treibach	1 0 1 0 1:1 1
10. Ruda	1 0 1 0 1:1 1
11. St. Leonhard	1 0 0 1 1:2 0
12. Žitara vas	1 0 0 1 0:1 0
13. Oberglan	1 0 0 1 2:4 0
14. Šentandraž	1 0 0 1 1:5 0

1. razred D

1. Galicija	1 1 0 0 4:1 2
2. Dobrla vas	1 1 0 0 3:0 2
3. Reichenfels	1 1 0 0 3:2 2
4. Šentpavel	1 1 0 0 2:1 2
5. Frantschach	1 1 0 0 2:1 2
6. Želzna Kapla	1 1 0 0 1:0 2
7. Metlova	1 0 1 0 1:1 1
8. Šmihel	1 0 1 0 1:1 1
9. Globasnica	1 0 0 1 2:3 0
10. Grebinj	1 0 0 1 1:2 0
11. Labot	1 0 0 1 1:2 0
12. St. Michael/L.	1 0 0 1 0:1 0
13. Pokrče	1 0 0 1 1:4 0
14. Sinča vas	1 0 0 1 0:3 0

2. razred E

1. Sele	1 1 0 0 6:0 2
2. Pošta	1 1 0 0 3:1 2
3. Welzenegg	1 1 0 0 2:0 2
4. Kriva vrba	1 1 0 0 2:0 2
5. Šmarjeta	1 0 1 0 1:1 1
6. Bistrica v R.	1 0 1 0 1:1 1
7. Heeresportverein	1 0 1 0 1:1 1
8. Golobnica	1 0 1 0 1:1 1
9. DSG Borovlje	0 0 0 0 0:0 0
10. Hörzendorf	1 0 0 1 1:3 0
11. Donau	1 0 0 1 0:2 0
12. Zihpolje	1 0 0 1 0:2 0
13. Poreče	1 0 0 1 0:6 0

Rekordna zmaga

Iz Borovelj se je vrnil Zdravko Oraže, pridružil se jim je še Radosavljevič, trener Rajko Kožar pa je Selane odlično pripravil na letošnje prvenstvo v 2. razredu E, iz katerega bi se Selani radi spet povzpeli v 1. razred. Sodeč po prvi tekmi, pa imajo tudi dobre izgleda, saj so na stadionu pod Košuto nadigrali Poreče in zmagali kar s 6 : 0. Ob tem je treba zabeležiti, da je Norbert Hribernik dosegel klasični hattrick (tri gole zapored), pa tudi sicer so Selani igrali odlično: poleg zadetkov so namreč še štirikrat streljali v prečko, zapravili pa kar cel kup izvrstnih priložnosti.

Sploh je bila nedelja dan Selanov, saj je tudi ekipa pod 23 svojega nasprotnika premagala: tekma se je končala kar z 11 : 0.

Adi Blažej

(na sliki levo) se je tudi v prvi prvenstveni tekmi Slovenskega atletskega kluba kar dvakrat vpisal v listo strelcev in tako ekipi zagotovil tesno zmago proti Mölltalu. Sploh je treba dodati, da se je SAK tudi tokrat zelo muči z nasprotnikom, za katerega velja, da pravzaprav ne bi smel biti problem. Dejansko pa bi se lahko zgodilo še kaj hujšega, saj so gostje v drugem polčasu celo povedli z 1 : 0, toda od tega trenutka naprej so se igralci SAK zresnili. Najprej je izenačil Galo, na topa je Blažej v dveh minutah dvakrat zadel in SAK je bil na poti do zmage, katere mu Mölltal tudi po svojem drugem zadetku ni mogel več odvzeti. Presenetljiv pa je bil izid tekme v Pliberku, kjer so domačini podlegli Trgu z 0 : 1.